

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Острозька академія"
Освітня програма	36792 Психологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Острозька академія"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36792
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Савченко Олена Вячеславівна, Безуглова Валерія Дмитрівна, Фурман Анатолій Анатолійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.10.2021 р. – 27.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.oa.edu.ua/doc/access/akredutatsiya/zvit_samootsiniuvannia_053.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.oa.edu.ua/doc/access/akredutatsiya/Prohrama_vizitu_053.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма спрямована на підготовку психологів-пошукувачів з розлогим набором знань, умінь і навичок, що дозволяє після захисту дисертаційної роботи ефективно працювати у закладах вищої освіти України й інших державних чи приватних установах і науково-дослідних інституціях. Підготовка фахівців-психологів здійснюється на основі актуальних запитів сучасної психології й узгоджується не лише з регіональними запитами, а й розповсюджується на міжнародну співпрацю з країнами Європи (Білорусь, Польща, Португалія й ін.) та США. Документальне підтвердження співпраці зі стейкхолдерами та співробітництво (на рівні проходження практик і стажування) з установами, котрі забезпечать подальше працевлаштування психологів, засвідчує нагальну практичну значущість реалізації даної програми. Форми і методи освітньої діяльності слугують досягненню результатів навчання. Процедури атестації та визнання результатів навчання є досить чіткими, прозорими та доступними фахівцям – майбутнім докторам філософії з психології. Сайт університету уміщує доволі актуальну і емнісну інформацію з нагальних питань освітнього процесу, що дозволяє зручно орієнтуватись в освітньому просторі Острозької академії при навчанні на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. На ОНП здійснюється вчасне задіяння і добір кваліфікованих науковців-викладачів, котрі забезпечують навчальний процес на високому професійному рівні, що слугує подальшому науковому зростанню аспірантів. ЗВО сприяє персоналу викладацької майстерності через курси підвищення кваліфікації (особливо за кордоном), заохочує персонал грошовими винагородами та преміями. лабораторія когнітивної психології, центр саногенної педагогіки та психології, інститут практичної психології та психотерапії. Значна кількість власних розробок: ІС «Розклад», «QA», «LitPro». Науковий блог, електронний архів доробок викладачів та дисертацій.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Освітньо-наукова програма «Психологія» відзначається унікальністю, оскільки поєднує психолого-педагогічне спрямування з проблематикою метакогнітивізму як сучасного напрямку дослідження та організації пізнавальної діяльності особистості 2. ОНП має чітку структуру, враховує регіональний контекст, відзначається широким спектром співпраці з зарубіжними інститутами, що визначає її зразкову міжнародну мобільність. 3. В університеті створено ергономічну систему керівництва освітнім процесом і звітуванням викладачів: програми «Розклад» і «QA», система управління методичним забезпеченням та літературою ІС «LitPro», а також прозорий доступ до освітнього простору у ресурсі Moodle, можливість емпіричних розвідок через застосування програми E-Prime. 4. Психологи-науковці мають змогу відшліфувати власні практичні вміння та провадити емпіричне пошукування в лабораторії когнітивної психології, центрі саногенної педагогіки та психології, інституті практичної психології та психотерапії. 5. Академічний колектив володіє потужною професійною підготовкою (на випусковій кафедрі 8 докторів наук, серед яких 6 докторів психологічного спрямування), а також вчасно підвищує свою кваліфікацію (за кордоном в тому числі), в достатній мірі заохочується (матеріально і морально) керівництвом ЗВО. 6. Стейкхолдери тісно співпрацюють з університетом приймають участь в обговоренні освітньо-наукової програми та тісно співпрацює з університетом у питаннях навчання, практичної підготовки здобувачів, надають бази для проведення навчальних занять та пропозиції щодо удосконалення змісту освіти. 7. Широта тематик здобувачів і співвідносність пошукувань з науковими інтересами керівників, а також комплексна робота в ЗВО над імплементацією академічної добротності (свідомої культури науковця) як серед здобувачів, так і наукових керівників. 8. Взірцевий рівень матеріально-технічного забезпечення (інтернет, Wi-Fi, більше 80 % аудиторій нового корпусу обладнані проекторами та іншим мультимедійним обладнанням, створення умов для осіб з особливими потребами, повне забезпечення протипожежної безпеки тощо).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Більш активно на системній основі залучати зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів до обговорення змістонаповнення ОНП, особливо звернути увагу на пропозиції здобувачів, випускників та представників наукової ради університету; а також зробити більш зручною процедуру громадського обговорення проектів ОНП, представлених на сайті університету. 2. Ще однією з пропозицій є урізноманітнення списку вибіркових дисциплін з метою підвищення компетентностей здобувачів в організації власного наукового пошукування, обробці даних, дизайну методичного інструментарію та ін. Продовжити унікацію робочих програм та змістовне наповнення (розширити контент) курсів у системі Moodle, що більшою мірою стосується до вибіркових дисциплін. 3. Побажанням рекомендаційного характеру буде максимальне залучення молодих викладачів до роботи з аспірантами, наразі на ОНП «Психологія» викладають знані і поважні науковці, та хотілося б бачити, хоча б серед вибіркових дисциплін представників нової генерації, що, можливо, примножить креативну складову підготовки майбутніх докторів філософії з психології. 4. Посилити формальний характер спілкування (можливо розробити анкетування для здобувачів освіти задля збору інформації про їх подальші професійні і наукові здобутки) з випускниками (хоча безпосередні неформальні зустрічі керівників з аспірантами мають вельми позитивний ефект) задля рефлексивної оцінки контекстуального наповнення ОНП «Психологія», що в подальшому дасть змогу оптимізувати підготовку психологів за програмою PhD.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Експертною групою проаналізовано Статут Національного університету «Острозька академія» (НаУОА) (<https://bit.ly/3pUNvJR>), «Стратегії розвитку НаУОА на 2017-2026 рр.» (<https://bit.ly/3BqSunH>) та встановлено, що мета ОНП «Психологія» на третьому рівні вищої освіти відповідає місії університету, яка сформульована як «Традиція, що творить майбутнє», а мета ОНП 2017, 2020 рр. орієнтована на підготовку фахівців, які «володіють компетентностями та морально-етичними якостями, необхідними для науково-дослідницької і викладацької діяльності, кар'єрного зростання у галузі академічної і прикладної (педагогічної і вікової) психології». Поєднання компетентностей з морально-етичними властивостями є прикладом поєднання традиції виховувати професіоналів, формувати їх як особистостей, з сучасними орієнтаціями європейської освіти на формування знань і умінь, необхідних для виконання трудових функцій. Також мета ОНП окреслює галузь професійної підготовки здобувачів, яка пов'язана з проблематикою педагогічної та вікової психології. Керівництво НаУОА визначає напрямок розвитку університету як аналітичну адаптивну стратегію, що припускає «збереження усталеного порядку речей в одних аспектах... та одночасне експериментування з іншими» (с. 8). Зазначимо, що розпізнавальною особливістю підготовки здобувачів спеціальності Психологія в НаУОА є активне застосування лабораторного експерименту у наукових дослідженнях, який потребує матеріально-технічного обладнання, і який є малодоступним іншим науковим установам України. Також у формулюванні мети ОНП використані принципи, на які орієнтується програма, і які збігаються з візією НаУОА. Як зазначено у Стратегії розвитку, «орієнтирами для розвитку університету обрано академічне лідерство, підприємливість (інноваційність), інтерналізацію..., соціальне служіння» (с. 6). Мета ОНП орієнтована на формування фахівця з «урахуванням принципів академічного лідерства, міждисциплінарності, інноваційності, гнучкості реагування на суспільні зміни». Цікаво відмітити, що замість принципу інтерналізації у меті ОНП представлений принцип міждисциплінарності, що можна проінтерпретувати як готовність розширювати галузь наукової активності через комплексне вирішення проблем, які виникають на межі психології з іншими науками. ОНП є логічним продовженням ОПП «Психологія» на другому (магістерському) рівні (<https://bit.ly/3CtPtEl>), яка орієнтована на підготовку фахівців до проведення психологічної діяльності та викладання. Отже, специфікою ОНП на третьому рівні освіти є орієнтація на формування компетентностей науково-дослідної діяльності. Важливими програмними результатами, які логічно продовжують підготовку психологів на третьому рівні є ПР-4 «Вміти представляти результати власного наукового дослідження...», ПР-6 «Володіти навичками управління науковими проектами...», ПР-9 «Вміння співпрацювати з науковцями, психологами-практиками та фахівцями інших галузей...», ПР-12 «Демонструвати принципи високої академічної культури».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОНП «Психологія» у НаУОА має 2 редакції (2017 та 2020 рр.). За запитом ЕГ була надана інформація у вигляді витягу з протоколу засідання кафедри психології та педагогіки № 2 від 10 березня 2020 р. (відповідь № 8 на запит ЕГ), щодо обговорення нового варіанту ОНП. На засіданні кафедри були присутні як члени академічної спільноти, так і зовнішні стейкхолдери, і випускники аспірантури. -здобувачі вищої освіти Комісією з питань якості освіти систематично організовуються опитування здобувачів різних рівнів освіти щодо якості реалізації ОП. З аспірантів беруть участь здобувачі другого року навчання. Однак, опитування у більшій мірі стосується оцінки форм організації навчання, ніж змісту самої ОП. Позитивною практикою є регулярність їх проведення, що дозволяє визначити системні недоліки в організації освітнього процесу. Також, представлені результати не містять інформацію щодо конкретної ОНП, тому можна порадити гаранту та робочій групі провести опитування саме здобувачів цієї ОНП стосовно її змісту. Зі слів гаранту та здобувачів було з'ясовано, що сформувалась традиція травневих зустрічей гаранту зі здобувачами, на яких відбувається обговорення і самої ОНП, і актуальних проблем, і пропозицій щодо покращення освітніх послуг (зустріч з гарантом та здобувачами). Також на зустрічі з викладачами встановлено, що збільшення обсягу ОНП з 40 кредитів до 43 відбулось з ініціативи здобувачів (зустріч з академперсоналом), здобувачі на зустрічі підтвердили свою зацікавленість у введенні курсу «Методи математичної статистики в психології» (зустріч зі здобувачами). -роботодавці Потенційними роботодавцями цієї ОНП вважаються ЗВО. На зустрічі зі стейкхолдерами представники інших університетів, які мають у своєму штаті випускників аспірантури НаУОА, надали високу оцінку рівню підготовки здобувачів, визначивши високий рівень їх обізнаності, професіоналізму, міждисциплінарної активності, знання методів та сучасних технологій викладання, готовність певних з них викладати курси англійською мовою (зустріч з роботодавцями). Також при обговоренні нової версії ОНП 2020 р. був присутній представник Незалежної медіапрофспілки України, який порекомендував введення просвітницької

компетентності, підкреслюючи важливість для психологів популяризації результатів психологічних досліджень. Також С. Штурхедький був присутнім на зустрічі з роботодавцями, надавши високу оцінку рівню підготовки здобувачів та побажавши поширення публічності університету. -академічна спільнота Зміст ОНП 2020 р. обговорювався на засіданні кафедри (відповідь № 8 на запит ЕГ). Врахування думки академічної спільноти засвідчують рецензії, представлені у звіті самооцінювання, які обговорювались на засіданні кафедри, і побажання яких були враховані при формулюванні ПР-9 та ПР-6. Тож можемо констатувати, що до оновлення змісту ОНП у 2020 р. були залучені стейкхолдери, однак, можемо порекомендувати зробити роботу з зовнішніми стейкхолдерами більш регулярною, системною.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Стратегія розвитку НаУОА містить окремий підрозділ «Університет і місто» (с. 34-35), в якому зазначено, що «Місія університету щодо міста (регіону) – надихати на інновації». Як свідчить витяг з протоколу засідання кафедри психології і педагогіки № 2 від 10 березня 2020 р., на якому обговорювались зміни в ОНП (відповідь № 8 на запит ЕГ), проф. Пасічник І.Д. запропонував «взяти до уваги цілі Стратегії розвитку Рівненської області в період до 2027 року щодо підготовки кадрів з урахуванням швидких змін на регіональному ринку праці». Як зазначила гарант ОНП, у програмі враховані два найбільш важливі регіональні інтереси, а саме: спрямованість інтересів Рівненської області на участь у грантових проєктах та просвітницька діяльність з населенням, з метою підвищення її громадської активності, культури, психологічної грамотності та ін. (зустріч 2). Обидва ці аспекти знайшли відображення в ОНП. Так, у обох варіантах ОНП (2017 та 2020 рр.) присутній блок «організаційно-проектувальні» фахові компетентності (ФК-9, 10, 11), в особливостях програми прописано, що вона передбачає підготовку до проектно-грантової активності, а також у нову редакцію ОНП 2020 р. додана просвітницька компетентність (ФК-12). Отже, ми можемо говорити про регіональну орієнтованість всього університету, і конкретно ОНП «Психологія». ОНП враховує досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм та іноземних університетів-партнерів. У самоаналізі наведено перелік університетів України, які здійснюють підготовку на рівні PhD, і загальний досвід яких враховувався під час розробки та оновлення змісту ОНП. Вивчення досвіду партнерів сприяло чіткому визначенню унікальності ОНП (метакогнітивна проблематика у поєднанні з психолого-педагогічним спрямуванням). Співпраця з іншими університетами України підтверджується угодами про співробітництво і спільну діяльність, більшість з яких були оновлені у 2020-2021 рр. (відповідь № 12 на запит ЕГ), і де прописані можливості внутрішньої мобільності між викладачами та здобувачами. Під час зустрічі зі стейкхолдерами багаторічну наукову співпрацю між кафедрами у організації науково-практичних конференцій та методичних семінарів підтвердили представники Львівського національного університету імені Івана Франка, Рівненського державного гуманітарного університету, Рівненського обласного інституту післядипломної підготовки, Волинського національного університету імені Лесі Українки. У відповідь на запит була надана інформація, що підтверджує багаторічний досвід співпраці з Стокгольмським університетом (Швеція) (2011-2016 рр.), який сприяв відкриттю та оснащенню наукової лабораторії з когнітивної психології, обиранню проблематики наукової школи, спрямованої на вивчення метакогнітивних процесів та функцій; та з Люблінським католицьким університетом імені Павла II (Польща) (з 2019 р.), Варшавським університетом (Польща) (2014 р.) (відповідь № 14 на запит ЕГ).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт для третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 053 Психологія відсутній. ЕГ проаналізувала матрицю відповідності програмних компонентів ОНП визначеним компетентностям та програмним результатам навчання. Аналіз матриці ОНП 2017 року виявив логічність та зрозумілість їх співвіднесення: прослідковується забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП, однак виникли побоювання щодо можливості формування певних програмних результатів засобами лише одного ОК. Ця невпевненість стосується таких компонентів: «Психологія мислення в контексті наукових парадигм» у формуванні ПР-3 «Уміти планувати та здійснювати наукове психологічне дослідження, забезпечувати належну оцінку отриманих результатів, визначити перспективи подальших наукових досліджень», «Іноземна мова в науковій сфері» у формуванні ПР-10 «Розуміти важливість та демонструвати готовність до систематичного підвищення своєї професійної компетентності». Вважаємо, що підвищення власної компетентності може стосуватися не лише комунікативних вмінь та знань іноземної мови. Забезпечення ПР-3 потребує поглиблення у методологічних аспектах підготовки здобувачів, про важливість якої говорив ректор університету (результат зустрічі з ректором НаУОА). В ОНП 2020 ситуація виправлена, аналогічне ПР-3 забезпечує вже 2 ОК (додалась дисципліна «Психологія учіння людини (сучасні теоретико-практичні аспекти)»), однак ми вважаємо, що зміст даних дисциплін, відображений у робочих програмах, частково стосується питань планування та організації наукового дослідження, тож необхідно посилити забезпечення цього програмного результату через введення окремого компонента або модуля у структурі вже наявних ОК. ПР-10 відповідає за змістом ПР-11 у ОНП 2020 р., забезпечення якого також посилено за рахунок дисципліни «Психологія учіння людини (сучасні теоретико-практичні аспекти)», що ЕГ вважає логічним і доречним. Відзначимо як позитивний аспект розвитку ОНП поширення кількості програмних результатів до 13 у ОНП 2020 р. за рахунок додавання двох важливих результатів: ПР-10 «Уміння здійснювати психологічну

просвіту...» та ПР-13 «Демонструвати принципи академічної доброчесності та високої академічної культури». Оновлення саме такими програмними результатами ОНП відповідає інтересам зовнішніх стейкхолдерів та академічного співтовариства. Проведена перевірка відповідності ПР за ОНП 2017, 2020 років вимогам 8 рівня Національної рамки кваліфікацій виявила їх високу змістовну узгодженість, так «Знання» представлені ПР 1 та 2, «Уміння/навички» - ПР 3, 4, 6, 7, 12; «Комунікація» - ПР 9, 10; «Відповідальність та автономність» - ПРН 5, 8, 11, 13 (ОНП 2020). Отже, ЕГ відзначає високу продуманість, логічність та всебічність програмних результатів ОНП, які дійсно формують уявлення про програму підготовки аспірантів як про продукт високої якості, що може гідно конкурувати на ринку освітніх послуг.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Мета ОНП узгоджена з місією та візією ЗВО, разом з тим відзначається унікальністю, оскільки поєднує психолого-педагогічне спрямування з проблематикою метакогнітивізму, сучасного напрямку дослідження та організації пізнавальної діяльності особистості. 2. ОНП логічно продовжує підготовку здобувачів ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти. 3. ОНП пройшла зовнішнє рецензування, що свідчить про відносну відкритість її до потреб стейкхолдерів, орієнтацію на інтереси потенційних роботодавців. 4. ОНП враховує регіональний контекст в аспекті задоволення інтересів Рівненської області в грантових проєктах та забезпеченні потреби у психологічному просвітництві. 5. В оновленій ОНП 2020 р. збільшена кількість програмних результатів, що відповідає запитам стейкхолдерів, а програмні результати навчання чітко узгоджені з категоріями результатів навчання Національної рамки кваліфікацій. 6. ОНП розроблялась на підставі багаторічного співробітництва з українськими та зарубіжними партнерами, чий досвід враховувався при визначенні специфіки ОНП, формулюванні компетентностей та програмних результатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Робота з зовнішніми стейкхолдерами має не систематичний характер, а отже потребує удосконалення, а також в обговореннях ОНП не задіяні представники Ради молодих вчених, які мають досвід навчання чи викладання на інших ОНП. 2. Слабке забезпечення третього програмного результату (ПР-3) ОНП 2017, 2020 років освітніми компонентами. Рекомендації: 1. Активізувати участь здобувачів вищої освіти в обговоренні цілей, компетентностей та програмних результатів навчання ОНП, її освітніх компонентів. 2. Активізувати роботу робочої групи ОНП з зовнішніми стейкхолдерами через більш регулярне обговорення змісту ОНП та напрямів її подальшого вдосконалення, організацію зустрічей зі здобувачами з метою поширення їх практичного досвіду та ін. 3. Посилити забезпечення ПР-3 у ОНП через введення методологічного модуля чи окремого ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зміст ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію. ОНП має чітко визначені цілі, які відповідають місії та візії Університету. Новий варіант ОНП обговорюється за участю всіх груп стейкхолдерів, програмні результати узгоджуються з Національною рамкою кваліфікацій, рекомендаціями Національного агентства, інтересами здобувачів. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, простежується логічне узгодження змісту ОНП з ОПП другого (магістерського) освітнього рівня. Зроблені зауваження є такими, які можна оперативним виправити.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

В ОНП 2017 року обсяг освітньої підготовки складає 40 кредитів ЄКТС, з яких на дисципліни вільного вибору здобувачами припадає 10 кредитів (25%). Навчання на ОНП складає 4 роки. Обов'язкові навчальні дисципліни представлені такими складовими: «мовні компетентності» (6 кред.), «загальнонаукові (філософські)

компетентності» (6 кред.), «компетентності дослідника» (6 кред.), «професійні компетентності зі спеціальності» (12 кред.). В останній категорії представлена і аспірантська практика (4 кредити). Отже, професійна складова представлена 12 кредитами, серед яких 8 кредитів відведено на 2 навчальні дисципліни, які визначають специфіку програми підготовки, а саме спрямованість на дослідження когнітивних та метакогнітивних аспектів навчальної, викладацької, просвітницької діяльності людини. Оскільки стандарт на даному освітньому рівні є відсутнім, аналіз відповідності складових ОНП здійснювався за пунктом 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, затверджений Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016. Встановлено, що ОНП 2017 р. відповідає впровадженням нормативам і в достатній кількості кредитів представляє 4 необхідні складові, спрямовані на здобуття глибинних знань зі спеціальності (12 кред., 30%), оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями (6 кред., 15%), набуття навичок дослідника (6 кред., 15%), здобуття мовних компетентностей (6 кред., 15%). Дані складові закріплені у «Положенні про організацію освітнього процесу в НаУОА» від 26 серпня 2021 р. (<https://bit.ly/3zmuSpet>). Нова редакція ОНП, яка введена у навчальний процес з 2020 року, також відповідає рекомендованій структурі, представляючи всі визначені категорії, однак у новому варіанті розподілу кредитів. Відбулось скорочення кредитів, відведених на формування філософських компетентностей (до 4 кред., 9%) та збільшення кредитів, спрямованих на формування професійних компетентностей (до 16 кред., 37%). При загальному обсязі ОНП у 43 кредити, 11 кред. відведені на вибіркові складові навчальної траєкторії здобувачів, що становить 25,6%. Такі зміни були зумовлені рекомендаціями, отриманими від здобувачів, що навчаються на програмі. Гарант відзначила, що при обиранні обсягу ОНП керувались принципами «достатності та доцільності» (результат зустрічі з гарантом ОНП). Відповідно до «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://bit.ly/2ZiOg9>), моніторинг ОНП відбувається кожного року на засіданні кафедри психології та педагогіки, де приймається рішення про внесення змін або про організацію освітнього процесу за ОНП без змін. Інформація отримана із витягів з рішень засідання кафедри (відповідь № 8 на запит ЕГ).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП 2017 року, як і нова редакція 2020 р., містять однакову структурно-логічну схему, що відображає міжпредметні зв'язки та логічну послідовність вивчення компонентів програми. Схема є зрозумілою та доводить, що загальні складові, спрямовані на формування мовних та загальнонаукових компетентностей, формують підґрунтя для вдосконалення компетентностей дослідника та професійних рис-якостей зі спеціальності 053 Психологія. Останні, своєю чергою, готують здобувачів до проходження аспірантської практики. Оскільки унікальність даної ОНП, як пояснила гарант програми (результат зустрічі з гарантом), є поєднання інтересів наукової школи професора Пасічника І.Д. (метакогнітивна проблематика) з орієнтацією на «проведення наукових досліджень із проблем психології людини в умовах навчання, виховання та розвитку з урахуванням загальнолюдських цінностей...» (мета ОНП), то логічним є і орієнтація на підвищення викладацьких компетентностей (ФК-4, ФК-5 та ФК-6), а також просвітницької компетентності (ФК-12) у оновленій ОНП, через всі обов'язкові компоненти ОНП. Дійсно, ґрунтовне, змістовно наповнене ядро підготовки здобувачів третього рівня складають професійні складові «Психологія учіння людини (сучасні теоретико-практичні аспекти)» (проф. Пасічник І.Д.) та «Психологія мислення в контексті наукових парадигм» (проф. Каламаж Р.В.), які через ретельне вивчення здобутків вітчизняної та зарубіжної психології готують здобувачів до вивчення сучасних концепцій, до формування інновацій та впровадження їх у практику. Важливо відмітити, що окрім визначених у програмі компетентностей, підготовка здобувачів здійснюється і у напрямі оволодіння необхідними морально-етичними якостями, необхідними для науково-дослідницької та викладацької діяльності. На досягнення цієї важливої частини мети ОНП спрямована і політика доброчесності, впроваджена в Кодексі доброчесності університету (<https://bit.ly/3nIjHxa>), і тематика занять з дисциплін «Філософія науки» (результат зустрічі з фокус-групою здобувачів), і завдання робочих програм дисциплін професійного циклу («розвивати здатність аспірантів діяти на основі етичних принципів професійної поведінки та наукової діяльності, усвідомлення ними своєї відповідальності перед суспільством, професією, колегами...», «розвивати психолого-педагогічну культуру здобувачів, сприяти формуванню їх готовності виступати агентами інноваційних змін»). Констатуємо, що всі програмні результати ОНП логічно забезпечуються освітніми компонентами. Потребує лише посилення забезпечення ПРЗ «Уміння планувати та здійснювати наукове психологічне дослідження ...», яке реалізується лише через засвоєння складової «Психологія мислення в контексті наукових парадигм».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Відповідність змісту ОНП 2017 та 2020 рр. предметній області спеціальності 053 Психологія забезпечується завдяки обов'язковим та вибіркоким компонентам ОНП. Мета програми та визначені фахові компетентності також відповідають предметній області спеціальності. Хочемо відзначити високу дотичність галузі Психологія таких фахових компетентностей: ФК-1 («Здатність до застосування провідних психологічних теорій та моделей...»), ФК-2 («Здатність до виявлення та глибинного осмислення сучасних психологічних проблем суспільства...»), ФК-8 («Здатність використовувати програмне забезпечення психологічних лабораторій у процесі отримання та обробки результатів дослідження»). В оновленій ОНП 2020 р. був розширений перелік ФК за рахунок введення просвітницької компетентності, яка визначає здатність здобувача здійснювати психологічну просвіту різних верст населення, популяризуючи здобутки психологічної науки. Зміст вибіркоких компонентів, запропонованих для ОНП, також відповідає спеціальності «Психологія». Так, на момент проведення акредитації здобувачам пропонувано 6 вибіркоких компонентів, які дозволяють поглибити знання у сфері емоційного та соціального інтелекту, психології

мислення, мотивації та самоменеджменту (<https://bit.ly/3CwPp6J>). Певні складові ОНП забезпечують глибоке вивчення і більш звуженої галузі психології, пов'язаної з проблематикою вікової та педагогічної психології, яка зазначена у меті («кар'єрного зростання у галузі академічної і прикладної (педагогічної та вікової) психології»). Серед обов'язкових компонентів це ОК «Психологія учіння людини (сучасні теоретико-практичні аспекти)», серед вибіркових – «Психологія соціального інтелекту педагога», «Дизайн-мислення як технологія роботи з науковими проектами».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

Особливості формування індивідуальної траєкторії закріплені у «Положенні про організацію освітнього процесу в НаУОА», від 26 серпня 2021 (<https://bit.ly/3muSpet>). Відповідно до ОНП, обсяг вибіркових компонентів дорівнює 25% (ОНП 2017 р.) та 25,6% (ОНП 2020 р.), що відповідає Закону України «Про вищу освіту» (ст. 62 п. 1). Як позитивний момент слід визначити унормовану процедуру обирання вибіркових дисциплін, яка впроваджена в університеті на всіх трьох рівнях вищої освіти. Відповідно до графіку, який щорічно оновлюється на сайті, відбувається презентування вибіркових дисциплін для здобувачів в онлайн чи офлайн-форматі. Надалі, здобувач отримує можливість більш ретельно ознайомитись з анотаціями дисциплін, представленими в системі UMSystem, та здійснити вибір у електронній формі. Були надані посилання на опис вибіркових дисциплін (відповідь № 9 на запит ЕГ), які доводять існування єдиної системи опису. На сайті представлені інструкції щодо використання системи UMSystem, наведений відео-ролик для наочності (<https://bit.ly/3pRphju>). Здобувачі та випускники зазначили, що самостійно визначаються з науковим керівником та темою дисертаційного дослідження (результат зустрічі зі здобувачами). Однак, фокус-група здобувачів засвідчила, що на 3 та 4 роках навчання на ОНП обиралися лише 2 дисципліни з 4 запропонованих. Хоча у самозвіті і зазначено, що здобувачі можуть обирати дисципліни інших рівнів підготовки, такого досвіду не зафіксовано. Практично не використовують здобувачі і внутрішню мобільність як засіб пошуку ОК більш дотичних тематиці їх наукових досліджень. Аспіранти на зустрічі запевнили, що пропозицій їм достатньо для вибору, і що у них відсутня потреба у пошуку інших можливостей, що можемо пояснити високим рівнем довіри саме до освітніх послуг НаУОА. На зустрічі з науковими керівниками гарант запевнила, що з наступного навчального року така практика буде впроваджена, що наразі ведуться перемови з українськими університетами-партнерами, зокрема з Волинським національним університетом імені Лесі Українки (результат зустрічі з науковими керівниками). Позитивно вважаємо динаміку оновлення та доповнення списку вибіркових дисциплін: збільшення їх до 6 (з 2020 р.), впровадження нової дисципліни за запитом здобувачів «Методи математичної статистики в психології» (зустріч зі здобувачами), у плані розробка нового курсу проф. Балашовим Е.М за матеріалами стажування за програмою Fulbright. Також гарант пояснила, що частий вибір серед здобувачів дисципліни «Психологія мотивації» (відповідь № 10 на запит ЕГ) пояснюється тим, що у межах даного ОК підіймаються питання мотивації до навчання, яка визначає готовність суб'єктів засвоювати інформацію, долати певні перешкоди (зустріч з науковими керівниками).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП та навчальним планом передбачена асистентська практика на третьому році навчання (4 кредити). Проходження практики регулюється «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти» від 01 жовтня 2021 р. (п. 7) (<https://bit.ly/3nBJpno>), у якому вказані терміни проведення, вимоги до складання звіту практики, критерії оцінювання. Документ містить також основні задачі практики аспірантів, серед яких: «уміння розробляти робочі програми з дисципліни, уміння визначати структурні елементи лекційного, семінарського, практичного, лабораторного заняття відповідно до встановленої мети, уміння розробляти методичні матеріали для всіх видів навчальної роботи» та ін. Положення містить також перелік всіх видів діяльності, які здійснює здобувач упродовж практики, серед них: вивчення досвіду викладання провідних викладачів, розроблення плану заняття, самостійне проведення навчальних занять з дисципліни, проведення самоаналізу, індивідуальна робота зі студентами та ін. Позитивним моментом забезпечення аспірантської практики вважаємо розробку методичних рекомендацій «Освітні програми й робочі програми навчальних дисциплін (sullabus)» за редакцією Каламаж Р.В., які викладені на сайті Університету (<https://bit.ly/3woIL6d>). Рекомендуємо розробити подібні методичні рекомендації для планування та викладання навчальних дисциплін, що допоможе здобувачам краще орієнтуватися в структурних елементах різних форм викладання (лекція, семінар, лабораторне заняття та ін.), унормує процедуру саморефлексії та самоаналізу, сприятиме більш чіткому розумінню критеріїв оцінки ефективності планування та проведення занять. Такі розробки сприятимуть і підвищенню ефективності організації та проведення практики здобувачів. Розробка подібних методичних рекомендацій визначена і в «Положенні про навчально-методичне забезпечення НаУОА» (<https://bit.ly/3CsUpte>). В п. 5 (5.1) Положення вказано, що навчально-методична документація практик складається з: наскрізної програми практики; робочої програми практики та методичних порад (рекомендацій) до проведення практик. На фокус-групах (результат зустрічей з гарантом та здобувачами) було з'ясовано, що попри те, що у навчальному плані підготовки зазначено лише 4 тижні, практика триває приблизно семестр. Позитивно оцінюючи насичену та змістовну програму практики, яка до того ж уніфікована для різних ОНП третього рівня освіти, вважаємо за необхідне порекомендувати привести у відповідність терміни проходження практики за планом з реальною її тривалістю.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Як зазначено у самозвіті забезпечення формування соціальних навичок здійснюється у процесі засвоєння майже всіх ОК, які представлені в ОНП. Відмітимо, що низка загальних компетентностей, визначених у ОНП відповідають за змістом soft-skills. Наведемо декілька прикладів: ЗК 2 (Міжособистісна взаємодія), ЗК 3 (Рефлексивна компетентність), ЗК 5 (Комунікативна компетентність), ЗК 6 (Пошуково-творча компетентність) та ін. Серед наведених найбільш інноваційними вважаємо рефлексивну компетентність у контексті розвитку стійкості до критики, вміння здійснювати самокритику; комунікативну компетентність у контексті вміння постійно збагачувати власне мовлення, здатності налагоджувати професійну комунікацію з науковою спільнотою. Про спрямованість ОНП на формування соціальних навичок свідчать і програмні результати, які формуються через опанування змісту певних ОК, а саме ПР-4 («вміння представляти результати власного наукового дослідження»), ПР-5 («здатність до рефлексії з метою самоаналізу»), ПР-6 («володіти навичками управління науковими проектами»), ПР-9 («уміння співпрацювати з науковцями, психологами-практиками»), ПР-11 («вміння використовувати академічну українську та іноземну мову у професійній діяльності») та ін. Як зазначено в звіті і підтверджено на зустрічі з гарантом, здобувачі мають можливість долучатися до науково-дослідних гуртків, якими керують досвідчені викладачі кафедри психології та педагогіки (<https://bit.ly/3VpF5w4>), до дослідницьких груп, які реалізують фундаментальні наукові дослідження та наукових проєктів (<https://bit.ly/3pRM2Ut>), до роботи Ради молодих вчених, де також мають можливість розвивати соціальні навички та вміння. Як позитивну практику відзначимо впровадження таких методів викладання навчальних дисциплін, які активізують особистісний потенціал здобувачів, сприяють формуванню soft-skills, а саме: критичне обговорення в групі (освітній компонент «Філософія науки»), групова дискусія («Психологія учіння людини (сучасні теоретико-практичні аспекти)»), різні форми есе (аналітичне, рефлексивне) «Психологія мислення в контексті наукових парадигм») та ін. Показники публікаційної активності здобувачів (відповідь № 4 на запит ЕГ) доводять високу сформованість їх мовних компетентностей, а активність у міжнародних заходах і проєктах демонструє сформованість як комунікативних компетентностей, так і навичок соціальної взаємодії (результат зустрічей з випускниками та здобувачами).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Хоча професійний стандарт до наукової діяльності відсутній, однак у 2021 р. Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України був затверджений стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ № 610, від 23.03.2021), в якому прописані загальні компетентності та наданий список трудових функцій. Компетентності, прописані в ОНП, відповідають змісту таких компетентностей стандарту, як: ЗК-1 «Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності» (відповідно ФК-1 та ФК-2 ОНП), ЗК-2 «Володіння навичками критичного мислення» (ЗК-3 ОНП), ЗК-3 «Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію» (ЗК-5 ОНП), ЗК-4 «Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології» (ФК-7, ФК-8 ОНП), ЗК-6 «Здатність до особистісного та професійного розвитку» (ЗК-8 ОНП), ЗК-7 «Здатність генерувати нові ідеї (креативність)» (ЗК-6 ОНП), ЗК-8 «Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності» (ФК-4, ФК-6 ОНП), ЗК-10 «Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)» (ЗК-4 ОНП), ЗК-12 «Здатність діяти соціально відповідально та свідомо» (ФК-5 ОНП). Також хочемо відмітити дотичність певних програмних результатів ОНП трудовим функціям, які прописані у професійному стандарті викладачів ЗВО, а саме: ПР-6 «Володіти навичками управління науковими проектами ...» відповідає за змістом функції Г «Виконання дослідницьких/творчих проєктів, оприлюднення їх результатів та забезпечення захисту авторських прав» та функції Е «Керівництво науковою/творчою роботою студентів, аспірантів» в Стандарті; ПР-7 «Уміти здійснювати педагогічну діяльність у сфері психології» відповідає функції Б «Викладання, консультативна підтримка студентів» в Стандарті, ПР-9 «Уміння співпрацювати з науковцями, психологами-практиками та фахівцями інших галузей...» – функції Д «Участь у роботі кафедри, інших колегіальних органів, професійних об'єднань, організація освітніх та наукових заходів». Певні трудові функції відповідають задачам аспірантської практики, а отже успішне проходження практики здобувачами забезпечує їх формування, а саме: функцію А «Розроблення та оновлення програм навчальних дисциплін, підготовка навчальних і методичних матеріалів», функцію Є «Розроблення та вдосконалення освітніх програм». Таким чином, можемо засвідчити, що здобувачі, що пройнуть успішно підготовку за даною ОНП, можна вважати готовими до роботи викладача ЗВО, оскільки в них сформовані основні компетентності та навички, що забезпечують реалізацію трудових функцій, визначених Стандартом.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

На зустрічі з Гарантом було уточнено, що підготовка здобувачів за ОНП «Психологія» в Національному університеті «Острозька академія» здійснюється в очній формі, яка має денний та вечірній варіант. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НаУОА» (п. 4) «Очна (денна, вечірня) форма здобуття вищої освіти – це спосіб організації навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять та практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року» (4.1.1) (<https://bit.ly/3muSpet>). Отже, здобувачі і денної, і вечірньої форм навчаються за одним навчальним планом (2017, 2020). Відповідно до планів 2017 та 2020

рр. теоретичне навчання на першому та другому роках триває 32 тижні, науково-дослідна робота по 10 тижнів. На третьому та четвертому роках навчання тривалість науково-дослідної роботи становить 40, 44 тижні відповідно. Знову ж такі, відповідно до плану, здобувачі мають навчальне навантаження у першому семестрі – 12 годин, другому – 6 год., третьому – 9 год., четвертому – 9 год. Як зазначила гарант програми (зустріч 8), всі дисципліни викладаються в повному обсязі, не дивлячись на невеликий обсяг групи (1-2 особи). У Положенні також відзначено, що «У навчальному році планується 40 тижнів теоретичного навчання (сукупно із практичною підготовкою та 2 тижнями самостійної роботи студента)...» (п. 3.1.). Ці два тижні – «час, який призначений для підготовки до проміжних контрольних заходів – тестування, контрольних робіт, виконання індивідуальних, довгострокових завдань тощо» (6.1.4.). Положення також нормує кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС для різних рівнів освіти (2.5.7.). Так, для третього освітнього рівня один кредит дорівнює 6-10 годинам для очної форми навчання. Однак, оскільки Положення було введено в дію у 2021 р., то зрозуміло, що план 2017 р. може не відповідати цим оновленим нормативам в повній мірі. Одна дисципліна, а саме «Філософія науки», яка має 6 кредитів за навантаженням має лише 30 годин, при мінімальній кількості – 36. Але, є і ОК, обсяг яких трохи перебільшує максимум на 2 або 4 години. Таким чином, можна стверджувати, що невідповідності плану 2017 р. існуючим нормативам є несуттєвими. Перевірка ж навчального плану 2020 р. на відповідність аудиторних годин встановленим нормативам показала, що обсяг лише двох дисциплін, які забезпечують формування професійних компетентностей, трохи менше, ніж мінімальна кількість: при мінімальному навантаженні 36 годин їх обсяг становить 32 години. Зазначимо, що продуктивній організації самостійної роботи здобувачів сприяє наповнення матеріалами та завданнями електронного освітнього середовища. Експертній групі була надана можливість познайомитися з електронними курсами на платформі Moodle (результат резервної зустрічі). Позитивним моментом вважаємо наявність всіх курсів ОНП і обов'язкових, і вибіркового на платформі, а також відмітимо повномісну наповненість обов'язкових освітніх компонентів матеріалами та завданнями для самостійної роботи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОНП 053 Психологія за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Чітка структура ОНП, яка відповідає внутрішнім та зовнішнім нормативам, дотичність компетентностей та програмних результатів ОНП визначеним компетентностям та трудовим функціям професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». 2. Наявність єдиної для всіх трьох рівнів освіти системи UMSystem, яка забезпечує інформування здобувачів та вибір ними вибіркового дисципліни, а також позитивна динаміка оновлення та збільшення пропозицій вибіркового компонентів ОНП з 2020 р. 3. Підготовка за ОНП спрямована не лише на формування визначених компетентностей, а й на формування необхідних для науково-дослідницької та викладацької діяльності морально-етичних якостей, сприяє активізації особистісного потенціалу здобувачів, формуванню soft-skills тощо. 4. Забезпечення аспірантської практики методичними рекомендаціями «Освітні програми й робочі програми навчальних дисциплін (sullabus)» за редакцією Р.В. Каламаж

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Структура ОНП має недостатню можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через обмежений вибір навчальних дисциплін, відсутність процедури, що надає можливість обирати компоненти з інших ОНП, програм інших освітніх рівнів, інших університетів. 2. Невідповідність обсягу аспірантської практики, визначеного у навчальному плані реальній її тривалості. Рекомендації: 1. Продовжити розробку методичних рекомендацій щодо організації та проходження аспірантської практики, особливо в аспекті підготовки та проведення занять зі здобувачами, а також привести у відповідність навчальний план у розрізі тривалості практики. 2. Розширити можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів через впровадження процедури обирання дисциплін інших програм різних рівнів освіти та інших ЗВО України.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст ОНП, освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію. Структура ОНП (2017, 2020) за обсягом складових повністю відповідає загальним вимогам та рекомендаціям щодо організації освітнього процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 053 «Психологія». Визначена позитивна динаміка оновлення та збільшення обсягу вибіркових складових ОНП. Недоліки не є суттєвими, і можуть розглядатися як рекомендації щодо покращення освітньої діяльності за ОНП, на підставі чого експертна група дійшла висновку, що ОНП для третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 053 «Психологія» у контексті Критерію 2 відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання в аспірантурі за ОНП «Психологія» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень і є оприлюдненими на офіційному веб-сайті НаУОА. Вимоги до вступників регламентовані Правилами прийому до аспірантури Національного університету «Острозька академія» (<https://bit.ly/3Cхu3Gg>). Під час роботи з документами ЕГ встановила наявність строків прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання. Релевантність зазначеної інформації була підтверджена на зустрічах з фокус-групами здобувачів, випускників і адміністративним персоналом ЗВО тож ЕГ підтверджує цілковиту відповідність даному підкритерію.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОНП Психологія за третім освітньо-науковим рівнем здійснюється за результатами конкурсного відбору. Вступні випробування до аспірантури НаУОА складаються з: вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності); вступного іспиту з іноземної мови (за вибором вченої ради ЗВО в обсязі, який відповідає рівню В2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив свій рівень знань, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня В2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Організація вступних випробувань здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія» (<https://bit.ly/3GylJbV>). Програми вступних випробувань з психології (<https://bit.ly/3msGbmD>) та з іноземної мови (<https://bit.ly/3EsziHY>) розміщені у вільному доступі на сайті. Програма фахового випробування зі спеціальності вимагає від вступника володіння комплексними знаннями з таких дисциплін: «Загальна психологія», «Педагогічна психологія», «Вікова психологія», питання яких містять категорійно-поняттєвий апарат з загальної психології, педагогічної та вікової психології, психофізіології, диференціальної психології та психодіагностики. Для конкурсного відбору осіб, які вступають для здобуття доктора філософії, конкурсний бал обчислюється за формулою: $KB = BIC * 0,4 + BIM * 0,4 + CBD * 0,2 + DB$, де: KB – конкурсний бал; BIC – результат вступного іспиту зі спеціальності; BIM – результат вступного іспиту з іноземної мови; CBD – середній бал додатку до диплому; DB – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення. Розподіл додаткових балів окреслено в правилах прийому (<https://bit.ly/3Cхu3Gg>). На зустрічі зі здобувачами А. Краснопір підтвердив зазначену інформацію. Під час онлайн-комунікації провідний фахівець аспірантури Л. Худолій розповіла про процедуру вступу за ОНП Психологія і зазначила, що заклад передбачає можливість здобуття доктора філософії особами, які здійснюють вступ на основі раніше здобутого освітнього ступеня «магістр» або «спеціаліст» за іншою спеціальністю. У такому випадку правилами прийому НаУОА передбачається складання додаткових фахових вступних випробувань, які не мають коефіцієнтної ваги і позначаються «зараховано/незараховано», що надає доступ до участі у конкурсному відборі. Проте таких випадків за даною ОНП не було. На думку ЕГ, правила прийому на навчання за ОНП Психологія повною мірою враховують її специфіку.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Університет має налагоджену систему визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, які регулюються низкою нормативних документів: Положенням про реалізацію права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти НаУОА (<https://bit.ly/3wcbdm1>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/2XWEXGy>), Порядком визначення та ліквідації академічної різниці (<https://bit.ly/3vYDxI9>), Положенням про відрахування, перерву в навчанні, поновлення та переведення студентів (<https://bit.ly/3Cpc5Wx>). Правила визнання є чіткими та зрозумілими, всі нормативні документи знаходяться у відкритому доступі на

офіційному сайті ЗВО (<https://bit.ly/2ZBmqRe>). Прикладом визнання результатів навчання є поновлення аспірантки у 2020 році В. Кондратюк на ОНП Психологія з Люблінського Католицького Університету Іоана Павла II (навчання 2014-2019 років). У систему Нацагенства було завантажено протокол ГЗС № 1 від 04.09.2020 р. (відповідь № 14 на запит ЕГ), де відповідно до академічної довідки та порівняння з ПРН, було відображено результати перезарахування ОК: 1) ОК «Іноз. мова в науковій сфері» – ОК «Англ. мова – СЕФ В2», ОК «Cross-cultural communication in management»; 2) ОК «Філософія науки» - ОК «Методологія наук. Досліджень», «Парадигми проведення наук. Досліджень», «Роль вченого в структурі соціальних наук і етика наук. досліджень» (3 кредити винесено на академічну різницю); 2) ОК «Управління наук. проектами» – ОК «Наук. публікації і авторські права», ОК «Наук. публікації», ОК «Загальна дидактика: методи і дидактичні техніки, e-learning», ОК «Правила оформлення заяв на гранти», ОК «Рецензування наукових робіт». 3) ОК «Психологія мислення в контексті наукових парадигм» – ОК «Positive psychology», ОК «Функції теоретичних моделей у психол. дослідженнях», ОК «Поглиблені статистичні методи: кореляційні моделі»; 4) Вибіркові компоненти: – ОК «Current trends in psychotherapy», - ОК «Докторський семінар з клінічної психології дітей та молоді», ОК «Кількісні методи аналізу даних». Зі слів В. Кондратюк і протоколу ГЗС, за результатами перезарахування ОК для неї було встановлено три обов'язкових ОК для складання академічної різниці: НЗП 3 Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності (3 кредити), ОК НПП 1 Психологія учіння людини (сучасні теоретико-практичні аспекти) (4 кредити), ОК НЗП 2 Філософія науки (3 кредити). Після успішного складання академічної різниці, відповідно до графіку її ліквідації, аспірантка була зарахована на третій курс навчання. Варто відмітити, що у НаУОА високий рівень академічної мобільності. Заклад має налагоджені контакти з українськими та міжнародними партнерами. (відповідь № 12 на запит ЕГ). Тож ЗВО має вірцеву програму міжнародної академічної мобільності (<https://bit.ly/3mqWksw>, <https://bit.ly/3CwJ3Ei>, <https://bit.ly/3jQAnkO>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

НаУОА має чіткий механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, який регламентується низкою нормативних документів: Порядком визнання результатів, здобутих у неформальній освіті (<https://bit.ly/3ErSJRe>), Положенням про навчально-методичне забезпечення (<https://bit.ly/3vWQNNH>), Положенням про організацію освітнього процесу НаУОА (<https://bit.ly/3GLcKEq>). Результати, здобуті в неформальній освіті, зараховують у випадку повної відповідності робочій програмі освітнього компоненту або за умови незначних відмінностей, що не мають критичного характеру. У випадку, коли оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти не відбувалося, група забезпечення спеціальності проводить контрольний захід, щоб визначити рівень знань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни/практики. Викладач у межах робочої програми навчальної дисципліни має змогу визнавати за успішні окремі завдання (окрім проміжного та підсумкового контролю), які опановані в неформальній освіті. Аспіранти мають можливість ознайомитися з інформацією через офіційний сайт, де розміщені положення, що регламентують цей процес, або на першому занятті з викладачами. ЕГ було встановлено, що досвіду зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОНП «Психологія» поки не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Чіткі, зрозумілі, доступні правила і процедури вступу, що полегшують орієнтацію в освітньому просторі ЗВО. 2. Релевантний механізм визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, та унормування процедур визнання результатів неформальної освіти. 3. НаУОА має високий рівень міжнародної академічної мобільності, яка забезпечується за ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Побажанням рекомендаційного характеру буде запровадження можливості обрання вибірових ОК в інших закладах вищої освіти України для поліпшення внутрішньої академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Дистанційна експертиза дала змогу виявити, що НаУОА має чіткі, зрозумілі, доступні правила і процедури вступу, в яких детально окреслено етапи вступної кампанії, дієву систему визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, яка має документальне підґрунтя. Особливо позитивною (взірцевою) практикою є високий рівень міжнародної академічної мобільності, що відображено в напрацьованій базі міжнародних зв'язків та безпосередньою участю викладачів і аспірантів у цих проектах. Крім цього, ЗВО має підписані угоди з українськими партнерами для підтримки і реалізації внутрішньої мобільності. ЕГ вважає автономію закладу і не вважає недоліком відсутність можливості права проходити курси з вибіркових ОК на базі інших ЗВО, проте рекомендує впровадити таку практику в освітній процес.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Експертною групою були проаналізовані: матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам, відповідність методів навчання та оцінювання змісту ОК (табл. 3 у відомостях про самооцінювання), матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП (таблиці 4 у ОНП 2017), робочі програми навчальних дисциплін, представлені у самозвіті (табл. 1), аналіз результатів опитування аспірантів (<https://bit.ly/2ZIH5T6>), сайт ЗВО (<https://www.oa.edu.ua/>). Аналіз таблиці 3 у додатках до відомостей самооцінювання виявив, що методи навчання відповідають програмним результатам навчання, оскільки поєднують як прийоми надання інформації (демонстрація, ілюстрація), так і методи активного засвоєння її через групові засоби обговорення (презентація проекту групі, дискусії, критичне обговорення та ін.). Як свідчать фокус-групи здобувачів і випускників, та аналіз наданих документів, у ЗВО застосовуються як інтерактивні методи, а саме: метод проблемного викладання («Психологія мислення...»), елементи тренінгу («Психологія учіння людини...»), аналізу ситуацій («Філософія науки»), моделювання ситуацій та ділові бесіди («Аспірантська практика»), а також і суто рефлексивні методи, які допомагають здійснити самоаналіз, краще усвідомити свою позицію (рецензія, есе: аналітичне, рефлексивне, наукове та ін.). Відмітимо, що запропоновані форми оцінювання та методи навчання відповідають специфіці змісту навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти (реферативний огляд наукових джерел, конспекти фахових статей, методичні розробки занять, рецензування). З'ясовано, що всі робочі програми містять інформацію про конкретні методи навчання та форми контролю. Позитивною практикою вважаємо роботу Університету у напрямі розробки нових форм представлення інформації в робочих програмах, яка дозволяє здобувачам швидко зорієнтуватися у методах та формах контролю за кожною темою (табл. «IV. Програма навчальної дисципліни» у робочих програмах), у забезпеченні програмних результатів (табл. «V. Порядок оцінювання результатів навчання»). Оцінка якості освітніх послуг впроваджена в Університеті на системному рівні: визначені пріоритетні напрямки моніторингу; принципи і процедури забезпечення; розроблені положення про «Порядок організації опитування та оцінювання якості викладання» (<https://bit.ly/2YozqPk>), «Порядок проведення моніторингу освітнього середовища» (<https://bit.ly/3bo7k3L>), створена комісія з питань оцінки якості освіти; введена в дію електронна система, що забезпечує збирання та обробку інформації, організована представленість звітів на сторінках сайту університету та ін. Однак, в анкеті оцінки якості не відображений в повній мірі аспект ставлення саме до методів навчання та процедур оцінювання. Доповнення моніторингу даним аспектом може стати задачею подальшого вдосконалення системи. На онлайн зустрічах здобувачі та випускники висловили загальне задоволення і рівнем викладання ОК, і методами навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами співбесід зі здобувачами та викладачами, опрацювання інформації, наданої у звіті самооцінювання та тієї, що знаходиться у вільному доступі, ЕГ було засвідчено, що всім учасникам освітнього процесу надається зрозуміла інформація щодо цілей та змісту навчання. Порядок та форми контролю визначено у «Положенні про організацію освітнього процесу в НаУОА» (<https://bit.ly/3muSpet>) (Розділ 5.5. Заходи контролю), в ОНП «Психологія», у розділі «Оцінювання», у «Положенні про навчально-методичне забезпечення в НаУОА» (<https://bit.ly/3CsUpte>, Пункт 2). Відповідно до «Положення про навчально-методичне забезпечення» кожна робоча програма повинна містити інформацію про програмні результати та порядок їх оцінювання, «з урахуванням можливості проведення контрольних заходів за допомогою дистанційних технологій» (с. 20). Розділ V кожної програми повинен визначати «формат, вагу, критерії оцінювання та розподіл балів, які слухач може отримати за результатами виконання кожного виду контролю» (с. 21). Проведений моніторинг наданих робочих програм за обов'язковими складовими ОНП виявив відповідність їх визначеним вимогам. Під час зустрічей з викладачами та аспірантами встановлено, що інформація про порядок та критерії оцінювання різних видів робіт у межах окремих освітніх компонентів надається в безпосередньо на початку вивчення дисципліни. Також встановлено, що робочі програми в обов'язковому порядку представляються у відповідному курсі системи Moodle, це є неодмінна вимога за словами помічника ректора Ю. Шулик (результат резервної зустрічі). Отже, здобувачі мають постійну можливість переглядати критерії оцінювання та форми контролю з кожного ОК, заздалегідь планувати свою академічну діяльність. ЕГ було встановлено, що у НаУОА вже продовж декількох років активно використовується платформа Moodle для постійного доступу аспірантів до матеріалів навчальних дисциплін, що підтверджено здобувачами різних років навчання та продемонстровано під час резервної зустрічі. Встановлено, що обов'язкові компоненти

ОНП мають високу наповненість матеріалами та завданнями для самостійної роботи. Позитивною практикою вважаємо введення в університеті електронної системи «Розклад», через яку здобувачі можуть оперативно дізнаватися про зміни у розкладі, перевіряти аудиторії при очному навчанні. Викладачі бачать через цю систему вільні аудиторії (з потрібним технічним обладнанням), що допомагає їм запланувати індивідуальні та групові консультації на певну годину, вчасно повідомивши про це здобувачів. Розклад також можна побачити на електронних табло, розміщених у новому корпусі Університету, які також допомагають студентам зорієнтуватися у місцезнаходженні аудиторій. Система «Розклад» була продемонстрована на резервній зустрічі, на якій були присутні завідувачка кафедри психології та педагогіки О. Матласевич та помічник ректора зі стратегії розвитку та забезпечення якості освіти Ю. Шулик. Була надана можливість побачити систему і очима здобувачів, і очима викладачів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП, що з'ясовано на підставі вивчення індивідуальних планів роботи аспірантів. Індивідуальний план містить 3 складові: навчальна, наукова («робота над дисертацією») та «науково-методична, науково-дослідна та педагогічна робота». Також індивідуальний план містить щорічний опис проведеної роботи, який візується здобувачем та його науковим керівником, затверджується завідувачем кафедри. Про виконання індивідуального плану аспірант звітує на засіданнях кафедри та вченої ради інституту у вересні-жовтні кожного року, однак обговорення проміжних результатів та виникаючих проблем, за словами здобувачів та їх наукових керівників, відбувається декілька разів на рік (результат зустрічей зі здобувачами і науковими керівниками). Витяги з протоколів засідання кафедри психології та педагогіки, де розглядалися звіти аспірантів про проміжні результати дисертаційних досліджень та виконання індивідуального плану, надано для ознайомлення (відповідь № 5 на запит ЕГ. Також були надані приклади щорічних звітів здобувачів, які мають унормовану структуру, що дозволяє здійснювати швидкий моніторинг та контроль. В університеті створені сприятливі умови для реалізації наукового потенціалу здобувачів: фаховий журнал категорії «Наукові записки НаУОА»: Серія Психологія (<https://bit.ly/2XYRGbM>); інтернет-конференція «Сучасні дослідження когнітивної психології», за результатами якої друкується збірка тез; щорічна звітна конференція «Дні науки», на якій можна апробувати результати дослідження. Однак, найбільш вагомим досягненням вважаємо наявність декількох наукових центрів, на базі яких можна проводити дослідження, а саме: лабораторія «Когнітивної психології», яка має унікальне програмне забезпечення E-Prime, яке дозволяє змоделювати експериментальні умови для вивчення пізнавальних процесів (<https://bit.ly/3pZSKHV>); науковий центр саногенної педагогіки та психології (<https://bit.ly/3pZSKHV>) – виграний грант ректора університету; інститут практичної психології та психотерапії (<https://bit.ly/2ZP8owM>). Робота даних центрів підтверджена не лише активними сторінками на сайті університету, а й спеціально оснащеними аудиторіями, які мають належний інструментарій для проведення індивідуальних та групових занять, досліджень й ін. (результат ознайомлення з матеріальною базою). Також цікавою практикою ЕГ вважає створення на сайті Університету спеціальної платформи «Науковий блог», задля публікування результатів наукових пошукувань та поширення цікавої для дослідників інформації, яка підтримує інтерес молодих науковців до науки. Зазначимо також, що аспіранти активно долучаються до реалізації наукових тем кафедри та здійснення фундаментальних досліджень («Розвиток суб'єктів освітньої діяльності в умовах кіберпростору», 2021-2026 (номер ДР 0121U112964)), до дослідницького проекту «Медіапсихологічна едукація дітей, батьків та учителів початкової школи: орф-підхід» (Є. Тимошук, Т. Черноус, В. Кондратюк).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП, що з'ясовано на підставі вивчення індивідуальних планів роботи аспірантів. Індивідуальний план містить 3 складові: навчальна, наукова («робота над дисертацією») та «науково-методична, науково-дослідна та педагогічна робота». Також індивідуальний план містить щорічний опис проведеної роботи, який візується здобувачем та його науковим керівником, затверджується завідувачем кафедри. Про виконання індивідуального плану аспірант звітує на засіданнях кафедри та вченої ради інституту у вересні-жовтні кожного року, однак обговорення проміжних результатів та виникаючих проблем, за словами здобувачів та їх наукових керівників, відбувається декілька разів на рік (результат зустрічей зі здобувачами і науковими керівниками). Витяги з протоколів засідання кафедри психології та педагогіки, де розглядалися звіти аспірантів про проміжні результати дисертаційних досліджень та виконання індивідуального плану, надано для ознайомлення (відповідь № 5 на запит ЕГ. Також були надані приклади щорічних звітів здобувачів, які мають унормовану структуру, що дозволяє здійснювати швидкий моніторинг та контроль. В університеті створені сприятливі умови для реалізації наукового потенціалу здобувачів: фаховий журнал категорії «Наукові записки НаУОА»: Серія Психологія (<https://bit.ly/2XYRGbM>); інтернет-конференція «Сучасні дослідження когнітивної психології», за результатами якої друкується збірка тез; щорічна звітна конференція «Дні науки», на якій можна апробувати результати дослідження. Однак, найбільш вагомим досягненням вважаємо наявність декількох наукових центрів, на базі яких можна проводити дослідження, а саме: лабораторія «Когнітивної психології», яка має унікальне програмне забезпечення E-Prime, яке дозволяє змоделювати експериментальні умови для вивчення пізнавальних процесів (<https://bit.ly/3pZSKHV>); науковий центр саногенної педагогіки та психології (<https://bit.ly/3pZSKHV>) – виграний грант ректора університету; інститут практичної психології та психотерапії (<https://bit.ly/2ZP8owM>). Робота даних центрів підтверджена не лише активними сторінками на сайті університету, а й спеціально оснащеними аудиторіями, які мають належний інструментарій для проведення індивідуальних та

групових занять, досліджень й ін. (результат ознайомлення з матеріальною базою). Також цікавою практикою ЕГ вважає створення на сайті Університету спеціальної платформи «Науковий блог», задля публікування результатів наукових пошукувань та поширення цікавої для дослідників інформації, яка підтримує інтерес молодих науковців до науки. Зазначимо також, що аспіранти активно долучаються до реалізації наукових тем кафедри та здійснення фундаментальних досліджень («Розвиток суб'єктів освітньої діяльності в умовах кіберпростору», 2021-2026 (номер ДР 0121U112964)), до дослідницького проекту «Медіапсихологічна едукація дітей, батьків та учителів початкової школи: орф-підхід» (Є. Тимошук, Т. Черноус, В. Кондратюк).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ було встановлено, що НаУОА реалізує стратегію інтернаціоналізації, відображену у «Стратегії розвитку НаУОА на 2017-2026 років» (<https://bit.ly/3VqSunH>) та «Стратегії інтернаціоналізації НаУОА» (<https://bit.ly/2ZFRcsa>). Даний аспект розглядається як один з важливих орієнтирів розвитку університету разом з академічним лідерством, інноваційністю та соціальним служінням. Стратегія інтернаціоналізації (стратегічна мета 4) реалізується через «налагодження міжнародного співробітництва в галузі науки й освіти, забезпечення можливостей стажування учасників освітнього процесу за кордоном, а також поширення здобутих результатів наукових досліджень у визнаних світових виданнях» (с. 6). Окреслена стратегічна мета впроваджується через: 1) збільшення кількості публікацій викладачів в наукометричних виданнях Scopus, Web of Science; 2) внесення періодичних видань університету до наукометричних баз; 3) заснування міжнародних наукових журналів із соціально-гуманітарних наук і психології. Відповідно до першого пункту майже всі викладачі (70%), що працюють на ОНП «Психологія» мають статті у наукометричних виданнях Scopus або WoS. Відносно пунктів 2 та 3, ректор Пасічник І.Д. запевнив, що фаховий журнал з психології у найближчий час увійде до міжнародної наукометричної бази (зустріч з ректоратом). Університет є активним учасником міжнародних програм Erasmus+, про що свідчить інформація на сайті (<https://bit.ly/3bHLLf>), а також її підтвердив Балашов Е.М., помічник ректора з міжнародного співробітництва та фандрайзингу, на відкритій зустрічі. Помічник ректора зазначив, що наразі університет бере участь у 14 програмах Erasmus+. Також Університет співпрацює з університетами 25 країн світу (<https://bit.ly/3mvd9L>), з понад 15 міжнародними організаціями та фондами, серед яких: Український народний союз (США), Товариство української мови ім. Т. Шевченка (США), Світова федерація українських жіночих організацій (США–Канада) та ін. На підтвердження інформації про співпрацю з міжнародними партнерами, за запитом ЕГ, були надані скан-копії меморандумів між НаУОА та Стокгольмським Університетом (Швеція), Люблінським католицьким університетом імені Павла II (Польща), Варшавським університетом (Польща) (відповідь № 14 на запит ЕГ). Більшість викладачів, долучених до читання дисциплін за ОНП мають сертифікати, що засвідчують їх стажування за кордоном (відповідь № 6 на запит ЕГ). Це стосується як викладачів обов'язкових, так і вибірковок ОК (Матласевич О.В., Нікітчук У.І.). ЕГ ознайомилась і з даними, що підтверджують міжнародну активність здобувачів (участь у програмах обміну, міжнародних навчальних проектах, у міжнародних конференціях за кордоном). Досвід співпраці був підтверджений і представниками Nazareth College of Rochester (США), Гомельського державного університету ім. Ф. Скорини (Республіка Білорусь), які приєдналися на відкриту зустріч. Отже, вважаємо, що НаУОА можна вважати взірцем для інших університетів з питання організації міжнародної співпраці.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Висока публікаційна активність викладачів у наукометричних фахових виданнях Scopus та Web of Science, а також долученість до міжнародних проектів, стажування за кордоном, що підтверджує розвиток стратегії інтернаціоналізації в університеті. 2. Оцінка якості освітніх послуг впроваджена на системному рівні: визначені пріоритетні напрямки моніторингу; принципи і процедури забезпечення (оцінювання, опитування, фокус-групи); розроблені необхідні положення, створена комісія з питань оцінки якості освіти; введена в дію електронна система «Feedback», організована представленість звітів на сторінках сайту Університету та ін. 3. Наявність декількох наукових центрів, на базі яких можна проводити дослідження, а саме: лабораторія когнітивної психології, яка має унікальне програмне забезпечення «E-PRIME», що забезпечує проведення експериментів, науковий центр саногенної педагогіки та психології, інститут практичної психології та психотерапії, – вони мають відповідні приміщення та сучасне оснащення. 4. Здійснюється робота з можливості долучення фаховому журналу з психології «Наукові записки НаУОА»: Серія Психологія до міжнародної наукометричної бази. 5. Створення та впровадження електронної системи «Розклад» у організацію освітнього процесу; розробка спеціальної платформи «Науковий блог», представленої на сайті Університету у розділі «Наука», спрямованої на представлення результатів наукових досліджень та поширення цікавої для дослідників інформації, яка підтримує інтерес молодих науковців до науки. 6. Проведення регулярних наукових заходів: інтернет-конференція «Сучасні дослідження когнітивної психології», щорічна звітна конференція «Дні науки».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Продовжити поповнення методичними матеріалами платформи Moodle, що більшою мірою стосується вибіркових дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на інноваційні практики, які були втілені в університеті, деякі з яких розроблені та впроваджені у роботу саме представниками НаУОА (система «Feedback», «Розклад», спеціальної платформи «Науковий блог» та ін.), висока активність у відкритті та матеріально-технічному забезпеченні функціонування наукових центрів та дослідницької лабораторії «Когнітивна психологія» (яка використовує унікальне для України програмне забезпечення «E-Prime»), реальний стрімкий розвиток ОНП за стратегією інтерналізації, який підтверджений доказами міжнародного стажування та високою публікаційною активністю здобувачів та викладачів, експертна група дійшла висновку, що ОНП для третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 053 Психологія у контексті Критерію 4 відповідає рівню А і може слугувати взірцем для інших ЗВО України.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Безпосереднє спілкування з фокус-групами адміністрації, випускників, аспірантів засвідчує перевірку щонайменше двічі на рік (березень та вересень) роботи здобувачів під час навчання на ОНП «Психологія». Практикується на даній програмі поточний, проміжний і підсумковий контроль, що сприяють комплексній перевірці здобутків аспірантів, оволодіння ними ПРН та розвитковому перебігу наочальній й дослідницькій роботі. Положення про оцінювання знань здобувачів, прийняте 2 грудня 2019 року регламентує шерег цілісної оцінки здобутків студентів та аспірантів і розроблене для вдосконалення системи контролю якості знань та її адаптації до загальноєвропейських вимог (<https://bit.ly/3nX3nc7>). Аналіз відомостей самооцінювання свідчить про те, що основними поточними заходами оцінювання є опитування, тестування, робота з кейсами та проблемними ситуаціями, повідомлення-есе, диспути, презентації, тези і статті, а також проектування програм та навчально-методичного забезпечення певної навчальної дисципліни (важливо при підготовці викладачів ВНЗ) тощо. Залік чи іспит (відповідно до Переліку компонентів освітньо-наукової програми – <https://bit.ly/3BGGrp2>) є формою підсумкового контролю аспірантів, а також прилюдний захист дисертаційного дослідження. До опанування кожної дисципліни висуваються чіткі вимоги, що продемонстровано на резервній зустрічі (в режимі демонстрації екрана презентовано сторінку Moodle, програми QA та Розклад). Принципи і чіткі критерії оцінювання достеменно прописані в Положенні про оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Національному університеті «Острозька академія», затвердженого наказом ректора Національного університету «Острозька академія» № 117 від 20 грудня 2019 року (<https://bit.ly/3nX3nc7>). Таким чином, експертна група підтверджує відповідність ОНП «Психологія» даному підкритерію.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія відсутній. Перевірка сформованих компетентностей, практичних результатів навчання аспірантів здійснюється у формі поточного контролю, підсумкових (дисциплінарних) іспитів чи заліків (відповідно до навчального плану, що прописано в ОНП – <https://bit.ly/3BGGrp2>), а формою атестації є публічний захист дисертаційного дослідження. Задля розуміння форм та змісту контрольних заходів, критеріїв оцінювання знань здобувачів, викладачами проводяться додаткові роз'яснення під час індивідуальних консультацій або через електронну пошту, останнім часом також враховано нагальну ситуацію з карантинними заходами та долучено аспірантів до роботи з використанням дистанційних технологій (Google-meet, за результатами спілкування з викладачами і здобувачами). Обов'язковою умовою можливості прилюдного захисту дисертації є успішне виконання аспірантом індивідуального навчального плану (навчальної, практичної та наукової роботи). Про його виконання здобувач звітує двічі на навчальний рік: весною на засіданнях кафедри та восени на вченій раді інституту (за свідченням фокус-груп аспірантів, викладачів та адміністрації ЗВО). Експертна група підтверджує, що форми атестації на аналізованій ОНП є комплексом послідовних дій щодо оцінки наукового рівня дисертації та наукових публікацій здобувачів, встановлення рівня набуття ними знань, умінь і навичок та відповідних компетентностей з метою визнання рівня наукової кваліфікації шляхом присудження наукового ступеня (результат зустрічі з фокус-групами випускників,

здобувачів, викладачів). Таким чином вимоги до здобувачів ОНП «Психологія» відповідають нормам Постанови № 261 Кабінету міністрів України від 23 березня 2016 р. та Постанови № 167 Кабінету міністрів України від 6 березня 2019 р. На інформаційних ресурсах ЗВО вдало організована система управління методичним забезпеченням та літературою з допомогою авторської програми «LitPro», а також повноцінного розуміння здобувачами усіх складових дисциплін, що читаються на ОНП, про що свідчать теоретико-методологічне і прикладне наповнення ресурсу Moodle (результат резервної зустрічі).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Доступність і зрозумілість процедур і принципів оцінювання знань за ОНП «Психологія» підтверджується комплексами цілісного методичного забезпечення дисциплін, викладеними у навчальній системі Moodle (під час резервної зустрічі продемонстровано всі пакети програмного і методичного контенту). Вичерпну інформацію про форми і методи контролю здобувачів (окрім Положення про оцінювання знань здобувачів – <https://bit.ly/3nX3nc7>), аспіранти дізнаються безпосередньо на першому занятті з кожної дисципліни (результат зустрічей з фокус-групами викладачів, здобувачів, випускників). Організація освітнього простору з визначенням чітких норм, правил, принципів і процедур прописана в Положенні про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті «Острозька академія» (<https://bit.ly/3k12IVT>), розробленому відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (<https://bit.ly/3bDrwPa>), затверджених рішенням НАЗК України від 29.09.2017 № 839, а також Статуту Національного університету «Острозька академія» (<https://bit.ly/3pUNvJR>), Методичних рекомендацій щодо запобігання та протидії корупції в національному університеті «Острозька академія» (<https://bit.ly/3EBsR5B>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Принципи, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності відображені в наступних документах: Кодекс академічної доброчесності (<https://bit.ly/3EJL3K2>), План заходів для популяризації засад академічної доброчесності на 2021 рік (<https://bit.ly/3EEp5Z4>), також в університеті здійснювалася промоція академічної доброчесності на: Міжнародній науково-практичній конференції «Теоретико-методологічні та прикладні засади забезпечення академічної доброчесності в закладах вищої освіти» (<https://bit.ly/3we7eVH>), Літній школі з академічної доброчесності, що є інноваційною на теренах нашої країни (<https://bit.ly/3bEGeWe>), онлайн-лекції «Академічна доброчесність: межа між цитатою і плагіатом» (<https://bit.ly/3mBiOHn>) тощо (підтверджено зустрічами з фокус-групами випускників, викладачів й адміністративним персоналом). Перевірка на наявність текстових запозичень у роботах і статтях аспірантів здійснюється за допомогою ліцензованої програми Unicheck (<https://bit.ly/3GOS8ev>) та регламентується Положенням про запобігання академічному плагіату та порядок перевірки робіт (<https://bit.ly/3bywD37>). Дана програма для використання студентами й аспірантами є безкоштовною, також існує індивідуальний підхід (результат зустрічі з фокус-групою наукових керівників) у роботі з аспірантами, що дозволяє формувати у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти свідомі формовияви доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Форми контрольних заходів, принципи та процедури оцінювання аспірантів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, що підтверджено відповідними документами та опитуваннями фокус-груп. 2. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності є пріоритетними у формуванні свідомості науковців-психологів (новаційним є проведення Літньої школи з академічної доброчесності), а перевірка на наявність текстових запозичень здійснюється на всіх етапах пошукування (статті, тези, дисертація) і є безкоштовною. 3. Контрольні заходи з перевірки якості здобутих знань, умінь і навичок доступні, зрозумілі і співвідносні з безпосереднім контентом дисциплін, що читаються на ОНП, а взірцеве змістовлення освітньої складової ОНП засвідчене резервною зустріччю з демонстрацією теоретичного, методичного і практичного наповнення ресурсу Moodle та власною системою управління методичним забезпеченням і літературою LitPro.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Продовжувати взірцеву практику формування морально-етичного образу вітчизняного науковця-психолога.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на сильні сторони ОНП в ракурсі наповнення освітніх компонентів повноцінним теоретико-методичним і практико-прикладним забезпеченням у ресурсах Moodle, LitPro, QA та позитивні практики провадження у ЗВО принципів академічної доброчесності у формі онлайн-лекцій, літньої школи, постійної перевірки наукових текстів, чіткість, прозорість та зрозумілість контрольних заходів, експертна група дійшла висновку, що ОНП «Психологія» третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 053 Психологія у контексті Критерію 5 відповідає рівню А.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В результаті аналізу відомостей самооцінювання (<https://bit.ly/3VKru1W>), а також безпосередньої роботи з фокус-групами ректорату, адмінперсоналу, гарантом ОНП, викладацького складу, додаткових документів стосовно кадрового забезпечення спеціальності 053 Психологія (відповідь № 2 на запит ЕГ), аналізу складу випускової кафедри психології та педагогіки (8 штатних докторів наук, з яких 6-ро – доктори психологічних наук) та ін., було встановлено, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, котрі задіяні до підготовки докторів філософії з психології не викликає сумніву, а їх наукові здобутки вельми суттєві (відповіді № 2, № 3, № 6 на запит ЕГ). Наукові керівники аспірантів планомірно працюють над вдосконаленням наукових досягнень здобувачів, про що свідчать їхні спільні розвідки та як результат публікації (відповідь № 3 на запит ЕГ). Викладачі, задіяні до викладання на ОНП вчасно підвищують рівень власної кваліфікації (особливо вражає стажування за кордоном як викладачів, так і аспірантів) (відповідь № 6 на запит ЕГ, а також результат зустрічей з фокус-групами викладачів і здобувачів).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Національний університет «Острозька академія» здійснює конкурсний відбір викладачів, що регулюється Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників (<https://bit.ly/3mFfmLM>) та Положенням про систему звітності та рейтингування професорсько-викладацького складу, кафедр і факультетів (<https://bit.ly/3q3zLwo>). При конкурсному доборі на вакантні посади викладачів на третьому рівні вищої освіти враховуються наукові праці у часописах, індексованих у наукометричних базах Scopus чи Web of Science та фахових виданнях України, важливим також є викладацький і практичний досвід, достеменно володіння іноземними мовами. Для зреалізування наукового і викладацького потенціалу академічний персонал проходить стажування та підвищення кваліфікації, має змогу взяти творчу відпустку, що узгоджується з відповідними нормативними документами (<https://bit.ly/3q2Fanf>; <https://bit.ly/2YaFPre>). Основними принципами кадрового добору на ОНП «Психологія» є: відповідна базова освіта, науковий ступінь та вчене звання, стаж роботи, рівень науково-методичного забезпечення курсів (дисциплін), наявність монографій, підручників, посібників, методичок тощо (за результатами зустрічей з фокус-групами викладачів, адмінперсоналом).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Університет залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, що виявлено при безпосередній зустрічі з фокус-групою стейхолдерів, на якій були присутні: Дучимінська Тамара Іванівна, декан факультету психології Волинського національного університету імені Лесі Українки; Гавлітїна Тетяна Миколаївна, проректор з науково-педагогічної роботи Рівненського обласного інституту післядипломної освіти; Павелків Віталій Романович,

декан психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету; Штурхецький Сергій Володимирович, голова незалежної медіапрофспілки України; Жигайло Наталя Ігорівна, заступник декана філософського факультету з наукової роботи Львівського національного університету імені Івана Франка; Слуханський Василь Михайлович, начальник НТЦ Хмельницької АЕС. А також тісна співпраця підтверджена відкритою зустріччю, на якій були присутні представники наукового загалу України і світу: Шандрук Сергій Костянтинович, д. психол. н., професор, начальник відділу моніторингу якості освіти та методичної роботи Західноукраїнського національного університету; Вірна Жанна Петрівна, д. психол. н., професор Волинського національного університету імені Лесі Українки; Оксентюк Наталія Володимирівна, к. психол. н., доцент, практичний психолог; Фішер Неван, д. психол. н., професор, віце-президент коледжу Назарет (Нью-Йорк); Бейзеров Владислав Олександрович, декан факультету психології та педагогіки Гомельського державного університету імені Франциска Скорини; Пілат Марія Сергіївна, офіцер-психолог військової частини А1008. Також долучення до вдосконалення ОНП «Психологія» підтверджено відповідями № 11 та № 12 на запит ЕГ. Тісна співпраця з зацікавленими у поліпшенні аналізованої ОНП особами підтверджена також протоколами університетської комісії з якості освіти (<https://bit.ly/2ZlQrOn>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Освітній компонент на аналізованій ОНП «Психологія» цілком забезпечується викладачами-психологами випускової кафедри ЗВО, співпраця з інститутами й навчальними закладами України та зарубіжжя здійснюється більшою мірою у науковому розрізі через проведення сумісних науково-практичних конференцій, круглих столів, дискусій, диспутів тощо. Тісний зв'язок з професіоналами-практиками і представниками роботодавців першочергово вбачається при проходженні практики аспірантами (підтверджено відповідями № 5 і № 7 на запит ЕГ). За умов майже перманентного карантину в Україні, залучення професіоналів-практиків та експертів галузі саме до аудиторних (освітніх складових ОНП) занять на регулярній основі експертна група вважає недоцільним. Під час зустрічі аспіранти підтвердили, що мають змогу презентувати результати своїх досліджень та отримати змістовні відгуки-рекомендації від представників роботодавців, психологів-практиків, інших експертів соціономічного амплуа.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

сучасності стосовно фахової кваліфікації викладачів, тому спонукає їх до постійного вдосконалення (відповідь № 6 на запит ЕГ, де представлено сертифікати викладачів про проходження стажування (за кордоном в тому числі) та сертифікати викладачів про підвищення кваліфікації). В університеті функціонує Школа освітніх інновацій (ШОІ) (<https://bit.ly/2YawX4T>), яка сприяє розкриттю викладацького потенціалу академперсоналу в розрізі інноваційних взаємодій. Молоді викладачі й аспіранти мають можливість долучитись до науково-дослідницьких програм: Fulbright foreign language teaching assistant program, США, Taipei tech scholarships; Дослідницький грант Gerda Henkel Fellowship, Болгарія; Southeast Asian Environmental History PhD Scholarship; Grant Project Management Specialist, Люблін (<https://bit.ly/2ZNdiU>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Острозька академія стимулює розвиток викладацької майстерності, проводить моніторинг якості освітньої діяльності, що регламентується Положенням про систему звітності та рейтингування професорсько-викладацького складу, кафедр і факультетів (<https://bit.ly/3q3zLwo>). Також на резервній зустрічі продемонстрована власна програма QA, котра дозволяє мінімізувати паперову звітність, полегшує роботу і систематизує інформацію про здобутки усіх викладачів (кафедр, інститутів, факультетів) ЗВО. Доволі позитивними є практики матеріального заохочення викладачів, за свідчення адміністративного й академічного персоналу (результат зустрічей з фокус-групами) доволі суттєво (на рівні посадового окладу за свідченням ректора) відшкодовуються кошти після публікації досліджень у журналах, що індексуються у Scopus чи Web of Science, також друк монографій, посібників, підручників, іншої методичної літератури здійснюється за кошти ЗВО. В університеті створена прозора й доступна система стимулювання викладачів, до прикладу, вони нагороджуються почесними грамотами та подяками до дня університету, Дня науки, матеріально заохочуються (премії, надбавки, доплати, компенсації) відповідно до пункту 7 Колективного договору та додатком № 3 до нього (<https://bit.ly/3CLQt6T>). У ЗВО здійснюється моніторинг рівня професійних здобутків викладачів, що регламентується Порядком організації опитування та оцінювання якості викладання (<https://bit.ly/2YozqPk>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Потужний викладацький склад, який працює на ОНП «Психологія», дозволяє повномірно долучитись аспірантам до прогресивної психологічної вітчизняної і зарубіжної думки. 2. У ЗВО пропагується орієнтація на європейський та американський освітній простір, що підтверджується реалізацією взірцево організованої міжнародної академічної мобільності. 3. Університет суттєво заохочує викладачів у науковій діяльності: безкоштовний друк монографій, підручників, методлітератури, компенсація витрат на публікації у часописах, індексованих у Scopus чи Web of Science, премії, надбавки, доплати, а також нематеріальні винагороди.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Побажанням для вдосконалення ОНП буде долучення молодих викладачів до роботи з аспірантами у ракурсі розширення вибіркового компоненту освітньої складової ОНП «Психологія» (збільшення кількості вибірових дисциплін, які читаються викладачами нової генерації).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за ОНП «Психологія» відповідають визначеному критерію, висока кваліфікація і компетентність викладачів, які забезпечують освітній процес, не викликають сумніву; університет забезпечує гідний рівень розвитку викладацької майстерності, всіляко (нематеріально і фінансово) заохочує академічний персонал до постійного самовдосконалення.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інфраструктура НаУОА забезпечена на дуже високому рівні. Заклад має комплекс навчальних корпусів (7), один з яких – новий і був нещодавно відкритий (<https://bit.ly/2ZBBrm4>), володіє великою прилеглою територією зі своєю парковою зоною, спортивною базою, яка налічує: спортивний зал, тренажерний зал, зали для настільного тенісу, занять шейпінгом, стадіон з біговими доріжками, гімнастичним та баскетбольним майданчиком, корти. Варто зазначити, що університет має гуртожитки для місцевих здобувачів освіти й гостьові будинки для учасників конференцій, семінарів, тренінгів тощо, які приїхали з інших міст. Аудиторні кімнати в закладі побудовані за принципом прозорості, адже всі двері у приміщенні є скляними і забезпечують повноцінну видимість того, що відбувається. Освітні кабінети просторі, сучасно обладнані й розраховані на велику кількість здобувачів. Понад 80% аудиторій мають вбудоване мультимедійне обладнання для проведення різноманітних навчально-наукових форм освітнього процесу. Крім цього, заклад забезпечує учасників освітнього процесу портативним мультимедіа, яке надається за потреби. У локальній мережі знаходиться 290 комп'ютерів з безкоштовним доступом до мережі інтернет через бездротовий зв'язок (Wi-Fi). Заклад має актову залу, окреме приміщення для засідань ради молодих вчених, лінгвомовний кабінет, відкритий комфортабельний простір для відпочинку здобувачів, центр надання медичної допомоги. Освітнє забезпечення ОНП «Психологія» реалізує науково-дослідна лабораторія когнітивної психології, на базі якої аспіранти здійснюють свої наукові дослідження, а також функціонування наукового центру саногенної педагогіки та психології (<https://bit.ly/3bsGs2o>). Зі слів проректора з науково-педагогічної роботи Д. Шевчука: «Відкриття цього центру – це ініціатива Г. Гандзілевської і нашої аспірантки Т. Черноус, оскільки щорічно ректор Острозької академії виділяє гранти на реалізацію кращих науково-дослідних проєктів. Минулого року вони подали заявку і виграли, як наслідок, ви бачите, що ця ідея повністю реалізована». Варто зазначити, що здобувачі-психологи мають можливість працювати в науковому центрі «Інститут практичної психології та психотерапії», де знаходиться майстерня і кабінет практичного психолога, в якому працює аспірантка, котра навчається на даній ОНП. Загалом дистанційний екскурс показав, що матеріально-технічна база НаУОА повною мірою забезпечує досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Заклад має авторську розробку у домені oa.edu.ua, який дозволяє вільно користуватися інформаційними сервісами: IC Moodle (<https://bit.ly/3w3cifv>), система управління методичним забезпеченням та літературою IC «LitPro» (<https://bit.ly/2ZKwx67>), система для розміщення повнотекстових електронних версій «LitPro2» (<https://bit.ly/2ZFpag1>); IC «QA» – quality analysis (<https://bit.ly/2ZFp5cd>), IC «Розклад» (<https://bit.ly/3pPxxZu>), Науковий блог (<https://bit.ly/3nIzjAW>), електронний архів доробок викладачів (<https://bit.ly/3nGZGas>) та дисертацій (<https://bit.ly/3w14RWa>). На резервній зустрічі помічник ректора зі стратегічного розвитку та забезпечення якості освіти Ю. Шулік разом із завідувачем кафедри психології та педагогіки О. Матласевич продемонстрували наповненість системи електронного навчання Moodle, «QA» та «Розклад». ЕГ була приємно вражена змістовною складовою і навігацією сайтів, які забезпечують освітньо-науковий процес за ОНП. Крім цього, аспіранти мають безкоштовний доступ до локальної мережі, комп'ютерів, за якими вони можуть працювати, бібліотеки та її фонду, е-бібліотеки, читальних залів. Варто зазначити, що аспіранти мають вільний та безкоштовний доступ до електронної програми E-prime.20, яка спрямована на створення комп'ютерних психологічних досліджень. Під час огляду матеріально-технічної бази випускниця В. Волошина показала механізм створення і проходження комп'ютерних досліджень. Таким чином, під час онлайн зустрічей ЕГ встановила, що ЗВО має розвинену ресурсну базу, необхідну для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Онлайн-конференція показала, що в умовах Covid-19 заклад застосовує протиепідеміологічні методи задля профілактики поширення вірусної інфекції. Територія закладу розмежована на прийнятні дистанційні зони, створені спеціальні місця для дезінфекції рук, на стінах розташовані інформаційні стенди щодо інструкції з запобігання поширенню вірусу та правила перебування в університеті, а при вході до приміщень здійснюється скринінг-контроль. Інженером з охорони праці та протипожежної безпеки систематично проводяться різні види інструктажів та роз'яснювальної роботи щодо дотримання норм та правил техніки безпеки життєдіяльності. Перед початком аспірантської практики керівники проводять інструктаж здобувачів освіти з техніки безпеки. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ встановила, що ЗВО дійсно приділяє належним чином увагу протипожежним заходам. На кожному поверсі знаходиться план евакуації, вогнегасник, правила з техніки безпеки, інформаційна навігація. Університет реалізує практику врахування потреб аспірантів через раду молодих вчених. Зі слів голови цієї ради О. Вісіч: «Однією з пропозицій, яку ми успішно втіли, було проведення низки заходів по психологічному комфорту науковця. Крім цього, за запитом здобувачів проводили лекції по тайм-менеджменту, академічній доброчесності й публікації у Scopus». Також в ЗВО функціонує Психологічна служба (<https://bit.ly/3vZjXM6>), яка зацікавлена у підтримці аспірантів. Отже, дистанційна експертиза показала, що освітнє середовище НаУОА є надійним і враховує інтереси та потреби здобувачів освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час серії зустрічей зі здобувачами, випускниками, адміністративним персоналом, гарантом ОНП було встановлено, що НаУОА здійснює підтримку аспірантів з різного кола проблем. Основним інформаційним ресурсом для здобувачів освіти є офіційний сайт НаУОА (<https://bit.ly/3jTyUu7>). Освітня та інформаційна підтримка представлена розробленими в НаУОА інформаційними системами, які забезпечують можливість дистанційного доступу через корпоративні скриньки до всіх складових освітнього процесу, зокрема: IC Moodle (<https://bit.ly/3w3cifv>), система управління методичним забезпеченням та літературою IC «LitPro» (<https://bit.ly/2ZKwx67>), система для розміщення повнотекстових електронних версій «LitPro2» (<https://bit.ly/2ZFpag1>); IC «QA» – quality analysis (<https://bit.ly/2ZFp5cd>), IC «Розклад» (<https://bit.ly/3pPxxZu>). Для інформування здобувачів створено Довідник спудея (<https://bit.ly/3mqT5Gh>), Telegramканал НаУОА (<https://bit.ly/3nKsC19>), Інстаграм-сторінка НаУОА (<https://bit.ly/2sIkMMX>), ютуб-канал НаУОА (<https://bit.ly/38qIL2n>). Під час дистанційної екскурсії закладом проректор з науково-педагогічної роботи Д. Шевчук продемонстрував телевізійні екрани, на яких транслюється поточний розклад. За його словами, це ще одна форма інформування, яка прийшла до вподоби здобувачам. Крім цього освітню, інформаційну та консультативну підтримку здійснює міжнародний відділ закладу. Зі слів помічника ректора з міжнародного співробітництва та фандрайзингу, координатор Erasmus+ Е. Балашова було встановлено, що інформація про міжнародні проекти на сайті оновлюється два рази на місяць, на facebook – сторінці кілька разів на тиждень, а ще здійснюється персональна розсилка повідомлень на електронну пошту аспірантів з подальшою можливістю консультування. Консультативну та організаційну підтримку здійснюють гарант ОНП, наукові керівники через особисті зустрічі, е-листування або через соціальні мережі. Усім здобувачам освітньо-наукової програми протягом першого тижня навчання створюється корпоративна е-пошта, яка дає їм доступ до навчально-методичних ресурсів. Крім цього, в університеті діє рада молодих учених, до роботи якої задіяні аспіранти (<https://bit.ly/2YoU8i2>). Рада молодих учених є колегіально-дорадчим органом, що забезпечує захист прав та інтересів молодих учених, сприяє їх науковій, інноваційній та іншій творчій діяльності; сприяє міжвузівській інтеграції молодих учених. Щороку вчена рада затверджує бюджет ради молодих учених, який спрямовується на підготовку та видання статей, монографій наступників. Під час зустрічі ректор підтвердив цю інформацію. Варто відмітити, що за заявою аспіранту може надаватися місце для проживання в гуртожитках НаУОА, який має комфортабельні умови, безкоштовну пральню і місця для приготування їжі. Також здобувачі можуть звернутися у випадку складних сімейних обставин до волонтерського корпусу, що здійснює соціальну, суспільно корисну, вмотивовану благодійну діяльність (<https://bit.ly/3vZoazo>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Дистанційний перегляд матеріальної бази НаУОА показав, що в університеті наявні всі необхідні умови для осіб з ООП. Приміщення є доступними для обслуговування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів ДБН В.2.2-17:2006. Дистанційний екскурс показав, що біля кожного корпусу і гуртожитку є пандуси, які дозволяють вільне пересування маломобільним групам. Також наявні кнопки для виклику персоналу для допомоги особам з ООП. У приміщеннях закладу працюють ліфти, які спеціально обладнані. Для осіб з вадами зору є спеціальні розмітки, які дозволяють вільно пересуватися. На стінах наявні інформаційні позначки написані шрифтом Брайля. Вбиральні кімнати просторі, містять поручні й розмітки, що враховує всі необхідні потреби. У ЗВО розроблено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Національному університеті «Острозька академія» (<https://bit.ly/3msBJEj>). Наразі, осіб з ООП, які навчалися б за ОНП Психологія немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

НаУОА має чітко визначений порядок і процедуру вирішення конфліктних ситуацій, яка регламентується Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (<https://bit.ly/3GF92Mw>). Положення визначає порядок і процедури врегулювання конфліктних ситуацій у таких сферах: запобігання корупції, хабарництва та врегулювання конфлікту інтересів; протидія дискримінації та сексуальним домаганням; протидія булінгу (на базі закладу було проведено семінар «Булінг – запобігання та подолання, практичні рекомендації» (<https://bit.ly/3EuloXm>)); регулювання конфліктів у міжособистісних стосунках суб'єктів освітнього середовища; вирішення трудових спорів; запобігання та вирішення конфліктів в освітньому процесі. Під час зустрічей з адміністрацією та аспірантами було виявлено, що учасники освітнього процесу обізнані в процедурі їх вирішення. Також у ЗВО є процедура вирішення й інших конфліктних ситуацій: вирішення спірних питань у галузі академічної доброчесності здійснюється на підставі положень Кодексу академічної доброчесності НаУОА (<https://bit.ly/3w1gVH6>), вирішення колективних трудових спорів здійснюється з урахуванням норм Колективного договору між адміністрацією та профспілковим комітетом НаУОА (<https://bit.ly/3EwVb6C>). Крім цього, в НаУОА діє також Антикорупційна програма (<https://bit.ly/2ZE1Hw7>), спрямована на запобігання корупції в університеті. Питання, які стосуються корупції та корупційних ризиків, розглядає фахівець з антикорупційної діяльності (<https://bit.ly/3bu5Sww>). Заклад має «Скриньку довіри», куди можуть аспіранти анонімно повідомити про правопорушення. У 2021 році НаУОА долучився до проєкту «Антикорупційний комплаєнс у вищих навчальних закладах: від визначення ризиків до їх подолання» (проєкт реалізує ГО "Асоціація юридичних клінік України" спільно із Національним Агентством із запобігання корупції). В закладі також існує план заходів щодо дотримання законодавства з питань запобігання та протидії корупції 2021 року (<https://bit.ly/3EBsR5B>). Процедура вирішення конфлікту між науковим керівником та аспірантом вирішується відповідно до Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук НаУОА (<https://bit.ly/3pTSBGo>). Під час зустрічі з випускниками ОНП було виявлено, що задля попередження конфлікту інтересів В. Каламаж був призначений інший науковий керівник, оскільки гарант ОНП Р. Каламаж є її матір'ю. Дистанційна бесіда з гарантом, адмінперсоналом, здобувачами, випускниками ЕГ було встановлено, що прикладів конфліктних ситуацій на ОНП Психологія не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Високий рівень матеріально-технічного забезпечення ЗВО та широкі можливості соціальної підтримки здобувачів у вигляді матеріальної підтримки, грантових заохочувань і безкоштовної публікацій, все це дає змогу реалізувати навчання за ОНП повною мірою. 2. Сприятливі умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за ОНП. 3. Наявність спеціалізованої програми E-prime для проведення складних психологічних досліджень. 4. Високий рівень здоров'язберігаючих заходів, пов'язаних з карантинними обмеженнями. 5. Авторська розробка домену oa.edu.ua, яка забезпечує інформативність сайту і допоміжних сервісів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Продовжувати практику поліпшення освітнього простору ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Дистанційна експертиза матеріально-технічної бази дала змогу встановити цілу низку позитивних практик: велика мережа навчальних корпусів, яка має не лише оснащені входи для людей з ООП, а й кнопки виклику допоміжного персоналу, навчальні приміщення сучасно обладнані з підтримкою мультимедійних пристроїв, а в новому корпусі кількість проєкторів в аудиторіях перевищує 80 %, належна увага приділена протипожежному обладнанню. Крім того, на території закладу розташований спортивний майданчик з сучасними тренажерами, гостьовий будинок готельного типу для науковців, котрі приїждять на науково-практичні конференції, зручно облаштована паркова зона з місцями для відпочинку. Здобувачі освіти мають вільний доступ до всіх інформаційних ресурсів, серед яких є авторські розробки: ІС «Розклад», «QA», «LitPro», також університет має унікальну авторську розробку у домені oa.edu.ua, що значно спрощує комунікацію між освітніми ланками. Керівництво закладу, рада молодих вчених дослуховується до потреб та інтересів аспірантів і намагається їх реалізувати практично через грантові програми, що стимулюють здобувачів до активної наукової діяльності.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм НаУОА регулюються Положенням про навчально-методичне забезпечення (<https://bit.ly/3mvK6iz>). Документ знаходиться у вільному доступі на офіційному веб-сайті. Процедура упровадження та реалізації освітніх програм і навчальних планів здійснюється з ініціативи відповідних робочих груп. На третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти робочу групу становлять три особи, що мають науковий ступінь і вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю, з них не менше двох докторів наук. Упровадження освітньої програми проходить низку етапів: створення робочої групи та визначення гаранта освітньої програми (затвердження наказом ректора), написання проєкту освітньої програми та навчального плану до неї, експертиза освітньої програми та навчального плану до неї навчально-методичним відділом, ради факультету/інституту, оприлюднення для громадського обговорення проєкту освітньої програми не пізніше як за 1 місяць до його розгляду на засіданні вченої ради НаУОА (обговорення зі стейкхолдерами), розгляд допрацьовань на засіданні комісії з питань якості освіти НаУОА та подання клопотання комісії на вчену раду університету про затвердження освітньої програми та навчального плану до неї, проходження ліцензування, якщо освітня програма розроблена для нової спеціальності, внесення інформації про освітню програму в ЄДБО, апробація освітньої програми, проведення моніторингу освітньої програми робочою групою, групою забезпечення, комісією з питань якості освіти НаУОА та за потреби внесення змін до неї. Перегляд освітніх програм зумовлений їх безперервним вдосконаленням. Помічник ректора зі стратегічного розвитку та забезпечення якості освіти Ю. Шулік розповіла: «Не менше, ніж 1 раз на рік здійснюється перегляд ОП. На початку року, жовтень-листопад, робочі групи передивляються їх зміст. Якщо їм потрібно вносити зміни, тоді приблизно до лютого вони працюють над ОП, обговорюють її. Навесні відбуваються зустрічі зі стейкхолдерами. Далі відбувається розширене засідання кафедри». У нас надається свобода кожній кафедрі: або залучають на засідання кафедри здобувачів, роботодавців, або проводять окремі зустрічі гаранта зі стейкхолдерами. Отже, приймається рішення групою забезпечення щодо ОНП і передається на раду факультету або інституту. Після чого останні передають клопотання на комісію з питань якості освіти та на обов'язкову експертизу навчально-методичного відділу. Після рекомендації – проєкт ОНП висвітлюється на сайт для додаткових відгуків стейкхолдерів. Через місяць знову засідає комісія і дає рекомендацію на вчену раду університету. Далі – надається наказ про затвердження оновленої ОНП». Під час бесід з НПП, адмінперсоналом, гарантом ОП було встановлено, що перегляд ОНП здійснюється щорічно. До уваги беруться відгуки, пропозиції, зауваження від роботодавців, аспірантів, випускників, які вони надають під час спілкування з гарантом ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти є учасниками управлінських структур університету – вченої ради, комісії з питань якості освіти, ради інституту. Ці органи управління приймають рішення щодо перегляду, затвердження освітніх програм; розглядають питання щодо якості викладання дисциплін, дотримання академічної доброчесності, інше. Способом збору інформації з аспірантів є проведення моніторингових опитувань щодо реалізації ОНП (<https://bit.ly/3EutWvS>). На онлайн-зустрічі аспіранти підтвердили релевантність вищезгаданого процесу.

Аспірантка О. Ратницька розповіла, що з її ініціативи було введено до переліку вибіркових дисциплін, для здобувачів третього рівня вищої освіти на 2022-2023 н.р. дисципліну «Методи математичної статистики у психології». Такий вибір обумовлений тим, що багатьох аспірантів були складнощі з математичними обчисленнями. Також дівчина наголосила, що останнє обговорення було у 2021 році, на якому піднімалися проблемні питання, задоволеність ОНП, кількість годин відведених на конкретні дисципліни. Крім цього, після вивчення кожної дисципліни проводять опитування, серед сформованої фокус-групи, щодо якості викладання та наповненість курсу (підтверджено аспіранткою О. Ратницькою). Результати опитувань щодо якості викладання беруть до уваги під час перегляду робочих програм дисциплін, методів викладання та оцінювання, співпраці з викладачами і науковими керівниками. Варто зазначити, що голова Братства студентів, представники студентської комісії з питань якості освіти та академічної доброчесності беруть активну участь в проведенні моніторингу освітнього середовища (зокрема, як інтерв'юери, формування вибірки опитаних). Результати опитувань обговорюються з керівництвом Братства студентів. Для забезпечення захисту прав та інтересів аспірантів у НаУОА функціонує рада молодих учених (<https://bit.ly/3nN2ORY>). Представниця ради молодих учених, аспірантка Тетяна Лотиш є членом Вченої ради Університету. Інформація була перевірена головою ради молодих вчених О. Вісіч. На думку ЕГ, аспіранти виступають партнерами при перегляді ОНП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Представники НаУОА мають позитивний досвід залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОНП, їх залучення представлено обговоренням та рецензуванням освітньо-наукової програми на етапі її створення та перегляду. За результатами обговорення у 2020 році були надані рекомендації щодо уточнення ПР-9 стосовно здатності до професійної мобільності, ПР-7 щодо проєктувальних педагогічних компетентностей випускників аспірантури, які заклад успішно зреалізував. Дана інформація була підтверджена проректором з науково-педагогічної роботи Рівненського обласного інституту післядипломної освіти Т. Гавлітіною. Крім цього, голова незалежної медіапрофспілки України С. Штурхецький наголосив на висунутих медійних пропозиції до ОНП, зокрема поглибленню комунікативних навичок, самопозиціонування іміджу психологів. Під час дистанційної зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що їх залучають до обговорень в методичних рада, захистах у вчених рада, проєктових і грантових діяльностях, перегляді ОНП і її рецензуванні (декан психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету В. Павелків). Заступник декана філософського факультету з наукової роботи Львівського національного університету ім. І. Франка Н. Жигайло розповіла, що вона була членом спеціалізованої ради з захисту аспірантки І. Зушій, а також про взаємодію з НаУОА щодо видання вісника категорії В. Декан факультету психології Волинського національного університету ім. Лесі Українки Т. Дучимінська зазначила, що цього навчального року був офіційно укладений договір про співпрацю (відповідь № 12 на запит ЕГ). На думку ЕГ, ЗВО залучає роботодавців до різних процесів забезпечення якості вищої освіти.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Роботою із випускниками, організацією зустрічей, залученням їх до співпраці з НаУОА займається відділ організації роботи зі студентами та випускниками (<https://bit.ly/3jRGhm4>). З метою підтримки контактів з випускниками в університеті функціонує Асоціація випускників Острозької Академії (<https://bit.ly/2ZEalub>). ЕГ підтвердила інформацію на зустрічі з адмінперсоналом. Кафедрою проводяться періодичні зустрічі з випускниками, раз на рік вони відбуваються на загальноуніверситетському рівні. На цих зустрічах піднімають питання змін на ринку психологічних послуг, можливостей працевлаштування, потреб змін компетентностей здобувачів на кінець навчання. Зі слів випускниці Н. Кулеші, було встановлено, що комунікація і збір інформації щодо кар'єрного шляху відбувається через наукового керівника. Випускниця В. Каламаж доповнила відповідь тим, що кожному на е-адресу надходять інформаційні повідомлення щодо зустрічей, спільних заходів, надання повідомлень щодо працевлаштування. ОНП відкрита у 2016 р. і отримала перших випускників у 2020 р., які працевлаштовані, а саме: В. Савчук – викладач кафедри міжнародних відносин НаУОА, В. Ільницький – методист кабінету освітнього адміністрування Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Частина випускників працевлаштовані в НаУОА: О. Ткачук, У. Нікітчук, В. Волошина-Нарожна, А. Гільман, Н. Кулеша, М. Августюк, О. Белявська, І. Зубенко (<https://bit.ly/3EDAx7n>). Крім цього, випускники виступають розробниками (В. Волошина-Нарожна) та рецензентами освітньо-наукової програми (М. Цип'яшук). На думку ЕГ, позитивним є те, що більшість аспірантів є працевлаштовані на базі закладу.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

НаУОА має налагоджену систему забезпечення якості вищої освіти, яке регулюється Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://bit.ly/3GIcVQy>). Систематичне опитування аспірантів щодо якості викладання в НаУОА впроваджено з 2019 року, моніторингу якості освітнього середовища з 2018 року та якості реалізації ОП – з 2020 року (для випускників програми). Результати опитувань обробляються за кожною ОП окремо і розміщуються у вільному доступі на сайті (<https://bit.ly/3mwBEzh>). Зі слів аспірантів було встановлено, що

опитування щодо якості викладання відбувається кожного семестру, а щодо освітнього середовища – щорічно. Під час розмови з помічником ректора зі стратегічного розвитку та забезпечення якості освіти Ю. Шулік ЕГ з'ясувала, що опитування стосовно якості ОНП відбувається через гаранта і заклад має наміри удосконалити процедуру збору інформації у здобувачів за рахунок розробки анкетних форм. У відомостях про самооцінювання подається інформація, що моніторинг освітнього середовища 2019 року виявив проблему недосконалого механізму вибору здобувачами освіти вибіркового дисциплін. Тому з лютого 2019 року розпочалася робота з автоматизації процесу запису на дисципліни. У 2019 році проведено тестовий режим онлайн-запису через Google-форми для 7 освітніх програм НаУОА. Це дало можливість у 2020 році запровадити новий порядок проведення запису на вибіркові дисципліни, оформлення його результатів для всіх освітніх програм в університеті, у т.ч. і для ОНП. У січні 2021 року викладено в новій редакції порядок запису на вибіркові дисципліни (<https://bit.ly/3BudN7D>) та започатковано електронний онлайн-запис із використанням інформаційної системи (<https://bit.ly/3GIQGtR>). Дистанційна зустріч з гарантом ОНП Р. Каламаж встановила, що останній перегляд ОНП відбувався у 2020 році і за результатами консультацій зі стейкхолдерами вдосконалилась робота щодо формування нових компетентностей у випускників аспірантури. Крім цього, було виявлено потребу збільшити практичні завдання для аспірантів, що вплинуло на оновлення робочих програм навчальних дисциплін у 2021 році, потребу проведення заняття щодо інформаційних ресурсів НаУОА, що було здійснено при роботі з першокурсниками-аспірантами 01.10.2021 року (підтверджено фокус-групою здобувачів).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація за ОНП Психологія на третьому освітньо-науковому рівні «доктор філософії» проводиться вперше, проте заклад має досвід проходження акредитації у 2020 році ОП «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. За цей проміжок часу представниками кафедри і адміністрацією закладу було враховано такі пропозиції: вдосконалено механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (сформовано детальну процедуру: Порядок визнання результатів, здобутих у неформальній освіті в НаУОА (<https://bit.ly/3GIUAD1>)); покращено формування навчальних матеріалів в інформаційній системі Moodle; збільшено заходи популяризації дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу; створено психологічну службу НаУОА (<https://bit.ly/3Gyz8R8>) і (<https://bit.ly/3EyNmzF>), активізовано участь здобувачів вищої освіти в опитуваннях; покращено відображення матеріалів ОП на веб-сайті НаУОА. За рекомендаціями експертів акредитацій 2021 року, комісія з питань якості освіти (протокол №1 від 25.08.2021 р.) прийняла рішення про розміщення на веб-сайті університету інформацію щодо отриманих пропозицій від різних груп стейкхолдерів з 1.09.2021 р. (<https://bit.ly/2ZlQrOn>). Підтвердження даного факту ЕГ отримала під час серії зустрічей з представниками ЗВО, а безпосередні зміни ОНП є наслідком уваги і відповідної роботи з побажаннями і рекомендаціями зацікавлених сторін.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Процедура внутрішнього забезпечення якості ОНП регулюється низкою нормативно-правових документів: Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НаУОА (<https://bit.ly/3GlcVQy>), Положенням про групи забезпечення спеціальності (<https://bit.ly/3nJvKdL>), Положенням про навчально-методичне забезпечення (<https://bit.ly/3mvK6iz>), Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НаУОА (<https://bit.ly/3BBMVml>). Роль комісії з питань якості освіти полягає в: експертизі ОНП, рекомендаціях до затвердження нових чи внесення змін до чинних ОНП, моніторингу їх упровадження, рекомендаціях щодо поліпшення освітнього процесу; ради факультетів/інституту регламентує: моніторинг ОНП і потреб галузевого ринку праці, удосконалення якості викладання на факультеті/інституті; кафедр утримує: розробку робочих навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін, програм практик, методичних вказівок; забезпечення якості викладання; групи забезпечення спеціальності опікується: моніторингом та періодичним переглядом ОНП і наявністю ресурсів для організації освітнього процесу за кожною ОП, розробкою наскрізної програми практик; проректора з науково-педагогічної роботи полягає в: організації освітнього та наукового процесів, здійсненні ліцензування, акредитації, інформаційного та навчально-методичного забезпечення; навчально-методичного відділу уміщує: підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; помічника ректора зі стратегічного розвитку та забезпечення якості освіти відповідає за розробку політики забезпечення якості освіти, проведенні опитування стейкхолдерів щодо якості викладання, ОП, освітнього середовища, дотриманні норм академічної доброчесності (підтверджено зустріччю з академічним персоналом). Онлайн-комунікація з помічником ректора зі стратегічного розвитку та забезпечення якості освіти Ю. Шулік дала змогу встановити механізм розподілу відповідальності: «В нашому закладі функціонує культура якості, яка має категорійний розподіл, який здійснюється на трьох рівнях: перший рівень – це кафедра разом із групою забезпечення спеціальності, другий – факультети/інститути, де обговорюється ринок праці, останній – університетський (комісія з питань якості освіти, вчена рада, помічник ректора з питань якості освіти, навчально-методичний відділ, проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з навчально-методичної роботи, керівник відділу міжнародної співпраці, керівник освітнього менеджменту, науковий відділ, студентське самоврядування)» На думку ЕГ, заклад має чітку сформовану культуру якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Систематичність опитувань аспірантів і прозорість викладу результатів моніторингового опитування, а також дієвість асоціації випускників, яка здійснює збір інформації про кар'єрне зростання випускників. 2. НаУОА має чітку систему внутрішнього забезпечення, яка виражається у впровадженні рекомендацій, пропозицій, отриманих від стейкхолдерів, вмінні дослухатись і виправляти недоліки, виявлені під час попередніх акредитацій. 3. Сформована культура якості й чіткий розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Зробити більш зручною (автоматизованою) процедуру моніторингу кар'єрного шляху випускників ОНП та надання ними рекомендацій стосовно поліпшення освітнього процесу, наразі комунікація і збір інформації щодо з даного питання більшою мірою відбувається через наукового керівника.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

НаУОА має високий рівень зовнішнього та внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, які регулюються нормативними документами. Розробка ОНП, періодичний перегляд, контроль якості, моніторинг здійснюється відповідно до чіткого розподілу відповідальності між структурними підрозділами університету. ЗВО забезпечує принцип прозорості, про що свідчать оприлюднені результати моніторингу, які проводяться двічі на рік. Острозька академія постійно самовдосконалюється шляхом перегляду ОНП, відгуків стейкхолдерів, рекомендацій, виявлених під час попередніх акредитацій

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Національний університет «Острозька академія» пропагує і дотримується чітких і зрозумілих правил і процедур регуляції освітнього процесу, що повноцінно висвітлено на сайті ЗВО, окремо існує Положення про забезпечення доступу до публічної інформації (<https://bit.ly/3oodtcm>). Права і обов'язки учасників освітнього процесу визначені нормативними документами університету: Статутом (<https://bit.ly/3pUNvJR>), Стратегією розвитку (<https://bit.ly/3BqSunH>), концепцією освітньої діяльності (<https://bit.ly/3wd4t7h>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3GLcKEq>), Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://bit.ly/3GIcVQu>), Кодексом академічної доброчесності (<https://bit.ly/3VMErJm>) тощо. Також наявні практики достеменної орієнтації в освітньому просторі підтверджені фокус-групами випускників і здобувачів.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Освітньо-наукова програма «Психологія» в новій редакції затверджена і запроваджена зі змінами у 2020 році (попередня програма рівня PhD 2017 року), хоча підготовка здобувачів – кандидатів наук здійснювалась з 2009 року, суттєві її зміни здійснені у 2016 році (результат зустрічей з ректоратом, гарантом і адмінперсоналом). Інформація про аналізовану ОНП та її освітні компоненти повномірно висвітлені на сайті університету (<https://bit.ly/3VGfrp2>). Обговорення проекту освітньо-наукової програми було здійснено у травні-червні 2020 року (за свідченням гаранта та підтверджує протокол засідання комісії з питань якості освіти № 10 від 22.05.2020 – <https://bit.ly/2ZQKuit>). Документальне підтвердження участі роботодавців та інших зацікавлених осіб у процедурах внутрішнього

забезпечення якості та періодичного обговорення й оновлення ОНП підтверджено протоколами кафедр (відповідь № 8 та № 11 на запит ЕГ).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Національний університет «Острозька академія» вчасно та в повному обсязі оприлюднює на своєму сайті точну і достовірну інформацію про освітню програму (її покликання, цілі, фокусне спрямування, очікувані результати навчання, освітні (обов'язкові і вибіркові) та наукові та компоненти) в повному обсязі (<https://bit.ly/3VGGrfp2>). Доступ до повного пакету документів з дисциплін (програма, методичні рекомендації, силабуси, покликання на літературні джерела, плани-конспекти лекцій і практичних занять тощо), що читаються на ОНП здійснюється через освітній ресурс Moodle (підтверджено резервною зустріччю). Навчальні програми обов'язкової складової ОНП «Психологія» розміщена на сайті для ознайомлення всіх бажаючих, потенційних здобувачів (<https://bit.ly/3VGGrfp2>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Національний університет «Острозька академія» пропагує і дотримується чітких і зрозумілих правил і процедур регуляції освітньої діяльності. 2. ЗВО вчасно викладає на сайт проект ОНП для обговорення та в повному обсязі оприлюднює на своєму сайті достовірну інформацію про освітню програму.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

При можливості провадити широку популяризацію аналізованої ОНП на інформаційних ресурсах, дотичних до сайту університету, щоб мали змогу долучитися до її обговорення якомога більше зацікавлених осіб.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня діяльність за аналізованою програмою загалом відповідає визначеному критерію, вся інформація про ОНП в повному обсязі розміщена на офіційному сайті університету, а правила і процедури регуляції освітнього процесу чітко роз'яснені і є доступними та зрозумілими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

ЕГ засвідчує, що структура ОНП (2017, 2020 рр.) відповідає структурі, рекомендованій Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016, а отже має компетентності та блок дисциплін, пов'язаних з формування навичок дослідника. Забезпечують формування дослідницьких компетентностей (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 7, ФК 1, ФК 2, ФК 3) майже всі освітньо-наукові компоненти, але особливо слід відзначити такі: «Філософія науки», «Управління науковими проектами», «Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності» (ОНП 2017)/«Сучасні інформаційні технології в науковій та освітній діяльності» (ОНП 2020). У структурі освітніх складових ОНП визначена окрема категорія «Компетентності дослідника», яку складають 2 дисципліни, обсягом 6 кредитів ЄКТС (15% від загального обсягу ОНП 2017 та 14% ОНП 2020). Також на формування дослідницьких компетентностей орієнтований і ОК «Філософія науки», оскільки забезпечує формування відповідних ПР через ознайомлення з принципами логічної послідовності побудови дослідження та «творення міждисциплінарних дослідницьких програм», розробку методологічної програми (робоча програма «Філософія науки»). Обсяг кредитів даного блоку ОК відповідає рекомендованим

нормативам. Дисципліни блоку «Компетентності дослідника» сприяють формуванню умінь застосовувати інформаційно-комунікаційних технологій на всіх етапах наукового дослідження, вирішувати організаційні завдання при управлінні науково-дослідною діяльністю та ін. Методологічну підготовку здобувачів до організації та проведення власного наукового дослідження виконує такий ОК як «Філософія науки» та дисципліни категорії «Професійні компетентності зі спеціальності», однак вважаємо необхідним рекомендувати посилити дану частину програми через модулі, які розкривають методологічне підґрунтя саме психологічних наукових досліджень, особливо метакогнітивного напрямку. Серед складових вибіркового блоку орієнтовані на підвищення науково-дослідницької компетентності такі ОК: «Психологія мотивації наукової діяльності», «Дизайн-мислення як технологія роботи з науковими проектами», «Методи математичної статистики в психології» (з 2021 р.). Рекомендуємо збільшити їх кількість, урізноманітнити тематику та унормувати за обсягом, щоб не обмежувати вибір здобувачів (зробити однаково кількість кредитів). Основною формою формування практичних навичок викладацької діяльності є «Аспірантська практика», яка орієнтована на формування як викладацьких (освітньо-педагогічних), так і провітницьких здатностей (ФК-4, ФК-5, ФК-6, ФК-12). Теоретична підготовка до викладацької діяльності здійснюється через наступні ОК: «Управління науковими проектами» та «Психологія учіння людини (сучасні теоретико-практичні аспекти)». Базою проведення аспірантської практики є кафедра психології та педагогіки, а також наукові центри з психології, що функціонують у НАУОА (Інститут практичної психології та психотерапії, центр «Саногенної педагогіки та психології», наукові гуртки, платформа «Відкритий університет» та ін.).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Дотримання принципу академічної свободи у обранні наукового керівника дисертаційного дослідження та його тематики знайшло підтвердження на зустрічі з гарантом ОНП та на фокус-групах зі здобувачами, випускниками та науковими керівниками. Також здобувачі та випускники аспірантури підтвердили, що при виборі наукового керівника орієнтувались на тематику досліджень викладачів кафедри, на їх наукові праці, у першу чергу, які в повному обсязі представлені на сайті Університету на сторінці кафедри психології та педагогіки (<https://bit.ly/3EDJTQk>). Також вони враховували думку інших викладачів кафедри, обговорюючи з ними свої наукові інтереси, та свій досвід навчання на програмах попередніх рівнів вищої освіти. Дотичність інтересів наукових керівників тематиці дисертаційних досліджень здобувачів підтверджена документально (відповідь № 2 на запит ЕГ). На підставі проведеного аналізу ЕГ може констатувати високу співвідносність напрямів досліджень аспірантів науково-дослідним інтересам їх наукових керівників, що пояснюється і високою публікаційною активністю викладачів кафедри і сформованістю наукової школи проф. Пасічника І.Д., яка задає і напрям досліджень, і створює певні стандарти якості їх виконання. Хотілось би відмітити широту тем у межах метакогнітивної проблематики та ґрунтовність їх формувань, орієнтованість на вирішення реальних проблем, що виникають у освітньому середовищі, професійній діяльності. Як приклади високої дотичності тематики відмітимо такі: керівництво проф. Каламаж Р.В. дослідженнями Козяр М. «Формування саногенного копіngu у процесі адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності» та Тимошук Є. «Психологічні умови формування особистісної саморегуляції молодших школярів в умовах НУШ»; керівництво проф. Гадзієвською Г.Б. дослідженням Кондратюк В. «Особливості формування резилієнсу вчителів початкових класів в умовах онлайн-навчання» та ін. Аналіз наданих матеріалів також дозволяє констатувати достатньо високий рівень оприлюднення своїх наукових здобутків здобувачами, представленість наукових праць англійською мовою у вітчизняних та закордонних журналах. Також відзначимо, що серед наукових праць наукових керівників і аспірантів, представлені у достатній кількості праці за останні 3 роки, більшість з яких опубліковані у міжнародних виданнях.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Дистанційна експертиза матеріально-технічної бази, інформаційних ресурсів, бібліотечного фонду дала можливість встановити їх актуальність для реалізації наукових досліджень здобувачів ОНП «психологія». Кафедрою педагогіки та психології забезпечуються широкі можливості для проведення наукових пошукувань та апробації їх результатів через вільний доступ до науково центру «Науково-дослідницької лабораторії когнітивної психології», до програмного забезпечення «E-prime» для обробки психологічних даних і проведення емпіричного дослідження, здобувачі освіти мають вільний доступ до ресурсів бібліотеки, інтернету, а також наукометричних баз Scopus і Web of Science. Інформація підтверджена гарантом ОНП. Крім цього, аспіранти мають можливість апробації наукових розвідок шляхом опублікування їх результатів у фаховому журналі «Наукові записки НаУОА, серія «Психологія» (категорія В) (<https://bit.ly/3myPdP1>). Також аспіранти щорічно беруть участь у звітній науковій викладацько-студентській конференції «Дні науки», в інтернет-конференції «Сучасні дослідження когнітивної психології», за результатами якої публікується збірник тез (<https://bit.ly/3jSC3us>, <https://bit.ly/3VLYKeJ>). Спількування з гарантом ОНП, науковими керівниками, аспірантами, адмінперсоналом дало змогу встановити усталену частоту і періодичність презентацій та групових обговорень проміжних результатів досліджень аспірантів, зокрема це відбувається двічі на рік у формі звіту: в березні на кафедральному засіданні, у вересні – на спільному засіданні аспірантів з представниками наукової спільноти (відповідь № 5 на запит ЕГ). Зі слів гаранта ОНП Р. Каламаж, аспірантка Є. Тимошук є стипендіаткою Фонду ім. Дарії Муцак-Ковальської та Михайла Ковальського (2020, 2021 рр.), що стимулює її наукову діяльність. Своєю чергою, університет надає можливість приймати участь в конкурсі наукових проектів на здобуття гранту НаУОА (<https://bit.ly/2ZG3oJr>) (у чому ЕГ пересвідчилася під час спілкування з ректором І.Д. Пасічником). Зустрічі з академічним і адміністративним персоналом, гарантом ОНП, аспірантами і

радою молодих вчених дала змогу встановити, що НаУОА передбачає покриття видатків на підтримку молодих учених (в т. ч. аспірантів) у підготовці та публікації ними наукових статей, монографій, посібників, а також можливість безкоштовної перевірки наукових праць на встановлення рівня унікальності відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та порядок перевірки робіт у НаУОА (<https://bit.ly/3bywD37>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

НаУОА має налагоджену комунікацію з міжнародною академічною спільнотою, зокрема наявні договори про співпрацю кафедри психології та педагогіки зі Стокгольмським університетом Упсала, Католицьким університетом ім. Яна Павла II в Любліні, Варшавським університетом (відповідь № 14 на запит ЕГ), а також 14 підписаних угод щодо участі в міжнародних обмінних програмах Erasmus+ (зі слів помічника ректора з міжнародного співробітництва та фандрайзингу, координатор Erasmus Е.М. Балашова). Періодично проводяться методичні семінари, вебінари щодо публікацій у міжнародних виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus / Web of Science, міжнародних стажувань (<https://bit.ly/2Y34YEa>). Зі слів ректора І.Д. Пасічника: «Наш викладач Е. Балашов уже півроку знаходиться в Нью-Йорку задля залучення коштів і необхідного навчального матеріалу. Він вже вдруге є редактором видання, яке індексоване у наукометричній базі Scopus, що дає можливість вільно друкуватися в виданнях такого рівня». Є позитивний досвід стажування аспірантки В. Волошиної у Лабораторії Пам'яті та Метапам'яті (Стокгольмський університет, 2012 р.), в результаті якого вийшла наукова стаття у співавторстві з Ф. Джонсоном (<https://bit.ly/3w4M4cB>); аспірантка Є. Тимошук є учасником програми навчання та розвитку ЗВО/ЗФПО проекту «Навчаємось разом» (проект фінської підтримки реформи української школи) (<https://bit.ly/3GH6f5d>), випускниця спеціальності В. Каламаж була учасницею Міжнародної міжпрофесійної конференції «Innovations in Interprofessional Collaboration: Individual, Community, and Global Engagement», 15-17 червня 2016 року. ЕГ переконалася у достовірності цієї інформації на відкритій зустрічі та на зустрічі з академічним персоналом. Наразі заклад має перспективу у розробці курсу «Саморегуляція навчальної діяльності». За словами помічника ректора з міжнародного співробітництва та фандрайзингу, координатора Erasmus+ Е.М. Балашова, це буде його авторський інноваційний курс, який не має аналогів в Україні. Результати міжнародного науково-педагогічного стажування будуть імплементовані в його змісті, а виклад буде представлений іноземною мовою.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники працюють на випусковій кафедрі психології та педагогіки в проблемному колі питань наукової школи І.Д. Пасічника, що окреслена категорією метакогнітивних процесів. Так, Е.М. Балашов був керівником НДР: «Метапізнання в умовах індивідуально-психологічної та соціально-ситуативної детермінації», державний реєстраційний номер 0117U000683 (2017-2019 рр.), а його тема докторської дисертації: «Метакогнітивний моніторинг саморегульованого навчання студентів». В університетському часописі «Наукові записки Національного університету «Острозька академія» Серія „Психологія» друкувались статті Шугай М.А. у співавторстві з аспірантом Медведєвим В.М. Психологічні ресурси реалізації професійного сценарію психолога Джордана Петерсона крізь призму психологічного вигорання (2020 р.); Каламаж Р.В. у співавторстві з аспірантом Ільницьким В.О. Рефлексивний стиль як метакогнітивний чинник формування політичної компетентності (2020), у співавторстві з Августюк М.М. Люзія знання як помилка метакогнітивного моніторингу (2016); Нікітчук У.І. оприлюднила результати своїх наукових доробок: Психолінгвістичний аналіз перфекціонізму як крок до розроблення шкали перфекціонізму для студентів (2021) та інші. Детальна інформація щодо тематик і напрямків роботи наукових керівників аспірантів ОНП «Психологія» представлена у відомостях про самооцінювання. Експертною групою встановлено, що наукові керівники аспірантів регулярно беруть участь у дослідницьких проектах, більшість з яких є міжнародними (результат зустрічей з фокус-групами наукових керівників і викладачів). За останні роки в міжнародних дослідницьких проектах були задіяні: Е.М. Балашов, Г.В. Каламаж, Д.М. Шевчук, О.І. Нікітчук та інші (підтверджено відповіддю № 6 на запит ЕГ). Таким чином, експертна група засвідчує, що участь наукових керівників у дослідницьких проектах носить не формальний, а реальний дієвий (практичний) характер. Позитивним є і те, що більшість цих проектів є міжнародними, що дозволяє долучати світовий науковий досвід до ОНП «Психологія».

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Аналіз відомостей про самооцінювання, нормативних документів ЗВО: Кодекс доброчесності університету (<https://bit.ly/3nIjHxa>), Теоретико-методологічні та прикладні засади забезпечення академічної доброчесності в закладах вищої освіти» (<https://bit.ly/3we7eVH>) та інші заходи, що проводились в університеті: Літня школі з академічної доброчесності (<https://bit.ly/3bEGeWe>), онлайн-лекція «Академічна доброчесність: межа між цитатою і плагіатом» (<https://bit.ly/3mBiOHn>) засвідчує високий рівень активності з даного питання. За словами ректора І.Д. Пасічника, крім регламентованих (документальних) свідчень з приводу формування доброчесної академічної

культури науковця, на всіх щаблях постання здобувачів (особливо на третьому рівні вищої освіти) проводиться планомірна і комплексна робота з формування саме «правильної» свідомості як запоруки доброчесної поведінки. Окрім цього, цілий дисциплінарний курс «Філософія науки» присвячений кодексу науковця., також науковими проводяться регулярні зустрічі з аспірантами в розрізі цієї тематики. Відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та порядку перевірки робіт (<https://bit.ly/3bywD37>) можна стверджувати про наявність в університеті індивідуального підходу до перевірки на текстові запозичення, що реалізується наскрізно, починаючи з написання тез, статей (всі публікації у виданнях університету підлягають обов'язковій безкоштовній перевірці) і закінчуючи дисертацією. На сьогодні випадків з виявлення порушення академічної доброчесності на ОНП не було. Таким чином, в університеті розроблена дієва політика щодо пропагування та дотримання академічної доброчесності серед здобувачів та науково-педагогічних працівників.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

1. Обов'язкові та вибіркові компоненти ОНП сприяють формуванню дослідницьких компетентностей здобувачів, а аспірантська практика дозволяє формувати та покращувати викладацькі та просвітницькі їх риси-якості. 2. Висока проблематичність та різноманітність тем наукових досліджень здобувачів, які відповідають і загальному спрямуванню ОНП, і традиціям існуючої наукової школи проф. Пасічника І.Д., і науково-дослідній тематиці праць наукових керівників. 3. Наявність наукових центрів, лабораторій та віртуальних платформ як додаткових баз проходження аспірантської практики, проведення наукових досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

1. Посилити методологічний аспект дослідницьких компетентностей здобувачів через модулі, які розкривають практико орієнтоване підґрунтя ОНП, що першочергово стосується метакогнітивного напрямку психології та можливо здійснити через додавання контенту у відповідні ОК. 2. Збільшити кількість вибірових складових ОНП, щоб не обмежувати вибір здобувачів, урізноманітнити їх тематику та унормувати за обсягом (зробити однакову кількість кредитів).

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Зважаючи на вказані переваги й позитивні практики, зокрема спрямованість на наукові інтереси аспірантів, комплексну роботу в ЗВО над імплементацією академічної доброчесності як серед здобувачів, так і наукових керівників, високої співвідповідності напрямів досліджень здобувачів і їх наукових керівників, експертна група дійшла висновку, що ОНП третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 053 Психологія відповідає рівню В за критерієм 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Фурман Анатолій Анатолійович

Члени експертної групи

Савченко Олена Вячеславівна

Безуглова Валерія Дмитрівна